

Gothaer

KARTA PLANETA MŁODYCH

Warunki Ubezpieczenia

**Kosztów leczenia za granicą
i poza krajem stałego pobytu
dla posiadaczy Kart Planeta
Młodych i Kart Planeta Młodych
Plus**

Informacja o istotnych postanowieniach szczególnych warunków ubezpieczenia, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej OWU
Przesłanki, których zaistnienie zobowiązuje Gothaer TU S.A. do wypłaty odszkodowania	§ 1, § 3, § 4, § 5, § 6, § 9, § 12 ust. 1, 2, 5, 6, 7, 8, § 13, § 14 Klauzula nr 1 - §§ 1, 2, 3, 4, 5, 8 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej WU
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności Gothaer TU S.A. uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania lub jego obniżenia	§ 4 ust. 2, 3, § 5, § 4, § 5, § 6, § 7, § 9, § 10, § 12 ust. 3, § 13 „Świadczenie z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków” ust. 4, 9, 11 Klauzula nr 1 - §§ 5, 6, 7, 9 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej WU

Spis treści

Strona

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE	4
II. DEFINICJE	4
III. PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA	7
IV. ZAKRES UBEZPIECZENIA	8
V. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI	11
VI. OKRES UBEZPIECZENIA	13
VII. POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI GOTHAER TU S.A.	13
VIII. SUMA UBEZPIECZENIA, LIMITY ODPOWIEDZIALNOŚCI	14
IX. SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA	15
X. OBOWIĄZKI UBEZPIECZONEGO/ POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU ZAJĘCIA ZDARZENIA OBJĘTEGO OCHRONĄ UBEZPIECZENIOWĄ	15
XI. USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA LUB ŚWIADCZENIA	17
XII. WYPŁATA ODSZKODOWANIA LUB ŚWIADCZENIA	27
XIII. ROSZCZENIA REGRESOWE	28
XIV. POSTANOWIENIA KOŃCOWE	28
KLAUZULE	
Klauzula nr 1 UBEZPIECZENIE BAGAŻU PODRÓŻNEGO	29

Warunki Ubezpieczenia

kosztów leczenia za granicą i poza krajem stałego pobytu dla posiadaczy kart Stowarzyszenia Planeta Młodych

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Na podstawie niniejszych WU, Gothaer TU S.A. udziela ochrony ubezpieczeniowej osobom krajowym, tj. osobom zamieszkałym na stałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (RP) lub cudzoziemcom, będących Klientami Stowarzyszenia Planeta Młodych:
  - 1) w zakresie kosztów leczenia, assistance, kosztów poszukiwań i ratownictwa podczas ich podróży i pobytu za granicą RP i kraju stałego pobytu z wyłączeniem kosztów poniesionych na terenie RP i kraju stałego pobytu Ubezpieczonego;
  - 2) w zakresie ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków na terytorium całego świata;
  - 3) W zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podczas ich podróży i pobytu za granicą RP i kraju stałego pobytu. Za opłatą dodatkowej składki zakres terytorialny może być rozszerzony o terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Umowa ubezpieczenia może być zawarta w poniższych wariantach:
  - 1) **TRAVEL,**
  - 2) **TRAVEL SPORT,**
  - 3) **TRAVEL VIP,**
  - 4) **TRAVEL SPORT VIP.**
3. Ubezpieczenie w wariantach TRAVEL, TRAVEL SPORT, obejmuje:
  - 1) ubezpieczenie kosztów leczenia za granicą;
  - 2) ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków;
  - 3) ubezpieczenie assistance;
  - 4) ubezpieczenie kosztów poszukiwań i ratownictwa;
  - 5) ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej na terenie całego świata - z wyłączeniem USA i Kanady.
4. Ubezpieczenie w wariantach TRAVEL VIP i TRAVEL SPORT VIP obejmuje:
  - 1) ubezpieczenie kosztów leczenia za granicą;
  - 2) ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków;
  - 3) ubezpieczenie assistance;
  - 4) ubezpieczenie kosztów poszukiwań i ratownictwa;
  - 5) ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej na terenie całego świata z włączeniem USA i Kanady.
5. Ubezpieczony może posiadać wyłącznie jedną kartę w jednym czasie.

II. DEFINICJE

§ 2

Przez użyte w niniejszych warunkach określenia rozumie się:

- 1) **amatorskie uprawianie sportów** - forma aktywności fizycznej podejmowana przez Ubezpieczonego dla wypoczynku i odnowy sił psychofizycznych, będąca jedną z form czynnego wypoczynku;
- 2) **assistance** – działalność polegająca na natychmiastowym organizowaniu pomocy osobie objętej gwarancją assistance, która znalazła się w sytuacji wymagającej takiej pomocy w związku z nieszczęśliwym zdarzeniem, obejmująca:

- a) pomoc finansową,
  - b) pomoc w przypadku kradzieży lub zagubienia dokumentów,
  - c) przekazywanie wiadomości,
  - d) organizację i zwrot kosztów związanych z opieką nad nieletnim dzieckiem.
- 3) **bójka** – wzajemne starcie połączone z naruszeniem nietykalności cieleśnej jej uczestników, którzy wspólnie wymieniają uderzenia, występując zarazem jako napastnicy oraz broniący się. Braniem udziału w bójce nie jest działanie w ramach obrony koniecznej;
  - 4) **Centrum Alarmowe Gothaer TU S.A.** (tzw. komisarz awaryjny) – firma, posiadająca przedstawicielstwa za granicą RP, działająca w zakresie obsługi szkód m.in. z ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą oraz pomocy osobom ubezpieczonym, której nazwa, adres oraz numery telefonów podane są w załączniku do polisy lub w innym dokumencie ubezpieczenia;
  - 5) **choroba przewlekła** – zdiagnozowana przed rozpoczęciem ochrony ubezpieczeniowej choroba mająca długotrwały przebieg, trwająca zwykle miesiącami lub latami (także z okresami zaostrzenia lub remisji), leczona w sposób stały lub okresowy;
  - 6) **choroby tropikalne** – grupa chorób o rozmaitej etiologii, występujących najczęściej w krajach o gorącym klimacie; należą do nich m.in.: malaria (zimnica), ameboza (czerwonka), dur brzuszny, błonica, histoplazmoza, schistosomoza, cholera, żółta febra, tężec, wirusowe zapalenie wątroby typu A oraz B; inne rzadziej spotykane choroby tropikalne to: leiszmanioza, filarioza, papataci, jaglica;
  - 7) **koszty poszukiwań i ratownictwa** – koszty akcji poszukiwawczej Ubezpieczonego, prowadzonej przez wyspecjalizowane w tym celu służby, koszty transportu Ubezpieczonego oraz koszty udzielenia doraźnej pomocy medycznej poniesione od momentu odnalezienia Ubezpieczonego do momentu przywiezienia go do najbliższej placówki medycznej; za czas trwania akcji poszukiwawczej uznaje się okres od zgłoszenia zaginięcia do momentu zakończenia akcji poszukiwawczej;
  - 8) **kraj stałego pobytu** – kraj, w którym Ubezpieczony ma zezwolenie na osiedlenie się albo kraj, którego obywatelstwo Ubezpieczony posiada lub w którym objęty jest ubezpieczeniem społecznym;
  - 9) **leczenie ambulatoryjne** – leczenie, zabiegi, badania wykonywane przez lekarzy i innych pracowników placówek medycznych (bez konieczności przebywania w danej placówce ponad 24 godziny);
  - 10) **leczenie usprawniające** – terapia medyczna zalecona przez lekarza, mająca na celu przywrócenie możliwie najpełniejszej sprawności psychofizycznej układu kostno-mięśniowo-nerwowego oraz wyeliminowanie zaburzeń i reakcji psychicznych;
  - 11) **Międzynarodowe Świadectwo Szczepień (International Certificates of Vaccination)**, tzw. żółta książeczka – dowód szczepienia wydawany przez uprawnione organy;
  - 12) **nagle zachorowanie** – powstały w sposób nagły, w okresie odpowiedzialności Gothaer TU S.A., poza terytorium RP i poza krajem stałego pobytu, stan chorobowy zagrażający życiu lub zdrowiu Ubezpieczonego, wymagający udzielenia natychmiastowej pomocy medycznej, w związku z którym nastąpiła konieczność poddania się leczeniu przed zakończeniem podróży;
  - 13) **następstwa chorób przewlekłych** – powstałe w sposób nagły, w okresie odpowiedzialności Gothaer TU S.A., poza terytorium RP i poza krajem stałego pobytu, nasilenie objawów choroby przewlekłej o ostrym przebiegu, wymagające natychmiastowej pomocy lekarskiej, w związku z którym nastąpiła konieczność poddania się leczeniu przed zakończeniem podróży zagranicznej;
  - 14) **nieszczęśliwy wypadek** – nagłe zdarzenie wywołane wyłącznie przyczyną zewnętrzną, w następstwie którego Ubezpieczony, wbrew swojej woli doznał uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia, powodujące trwałe uszczerbek na zdrowiu lub zgon Ubezpieczonego;

- 15) **osoba bliska** – małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu;
- 16) **pobyt w szpitalu** – leczenie szpitalne trwające nieprzerwanie co najmniej 24 godziny;
- 17) **poszkodowany** – każda osoba niepozostająca w stosunku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, względem której odpowiedzialność za wyrządzoną szkodę ponosi Ubezpieczony;
- 18) **praca fizyczna** – wszelkie prace i czynności nie będące pracą umysłową i pracą o wysokim stopniu ryzyka;
- 19) **praca umysłowa** - wykonywanie przez Ubezpieczonego za granicą pracy biurowej, a także uczestnictwo w konferencjach i szkoleniach teoretycznych;
- 20) **praca o wysokim stopniu ryzyka** – wykonywanie działań i czynności w formie zatrudnienia lub zarobkowania, zwiększających ryzyko powstania szkody, ale także działań niewynikających ze stosunku pracy i działań niezarobkowych, np. wolontariat, praktyki zawodowe w warsztacie lub fabryce, zwiększających ryzyko powstania szkody; za wykonywanie pracy o wysokim stopniu ryzyka rozumie się także działanie z użyciem farb, lakierów, paliw płynnych i rozpuszczalników, gazów technicznych i spalinowych, gorących olejów technicznych lub płynów technicznych; wykonywanie prac w transporcie; wykonywanie prac w transporcie, przy jednoczesnym wykonywaniu czynności związanych z rozładunkiem, przeładunkiem lub załadunkiem towarów; wykonywanie prac w pogotowiu ratunkowym, policji, straży miejskiej i pożarnej, wojsku, przy ochronie lub dozorze (niezależnie od tego, czy osoba wykonująca pracę jest wyposażona w broń, czy nie); wykonywanie prac w: budownictwie (również prac wykończeniowych), gazownictwie, energetyce, hutnictwie, górnictwie, przemyśle ciężkim, tartakach, a także wykonywanie następujących zawodów: konwojent, stolarz, rolnik; wykonywanie czynności z użyciem niebezpiecznych narzędzi, takich jak: wiertarki udarowe, piły mechaniczne, młoty pneumatyczne, pilarki i szlifierki mechaniczne, obrabiarki, dźwigi i maszyny robocze, maszyny drogowe; wykonywanie wszelkich prac na wysokościach, na platformach wiertniczych, prac pod wodą, prac z użyciem materiałów wybuchowych oraz na jednostkach pływających;
- 21) **praca** – podejmowanie przez Ubezpieczonego za granicą RP i kraju stałego pobytu wszelkich działań i czynności, za które zwyczajowo otrzymuje się wynagrodzenie, bez względu na podstawę prawną zatrudnienia, a także działalności niewynikającej ze stosunku pracy oraz działalności niezarobkowej (typu wolontariat, nieodpłatne praktyki zawodowe, itp...);
- 22) **sporty wysokiego ryzyka** – rodzaje aktywności fizycznej, która niesie za sobą duże prawdopodobieństwo wypadkowości dla osób ją uprawiających. Za sporty wysokiego ryzyka uznaje się, w szczególności: wspinaczkę skalną, lodową, taternictwo, alpinizm, himalaizm, speleologię, buldering, canyoning, trekking powyżej 2500 m, sporty i sztuki walki, sporty obronne, nurkowanie, które wymaga licencji uprawniających do nurkowania, freediving, kajakarstwo górskie, rafting, hydrospeed, kitesurfing, windsurfing, wakeboarding, szybownictwo, pilotowanie samolotów lub śmigłowców, motolotniarstwo, lotniarstwo, paralotniarstwo, skoki ze spadochronem, kiteboarding, jazdę na motorach, quadach i rowerach po specjalnie przygotowanych trasach (muldy i przeszkody), bangee, zorbing, skoki narciarskie, oraz jazdę poza wyznaczonymi trasami, w tym jazdy wyczynowe, udział w rajdach i wyścigach pojazdów wodnych, lądowych lub powietrznych, wyprawy do miejsc charakteryzujących się ekstremalnymi warunkami klimatycznymi lub przyrodniczymi;
- 23) **stan po użyciu alkoholu** – stan, który występuje, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi do:
  - a) stężenia we krwi od 0,2‰ do 0,5 ‰ alkoholu;
  - albo
  - b) obecności w wydychanym powietrzu od 0,1 mg do 0,25 mg alkoholu w 1 dm³.
- 24) **stan nietrzeźwości** – stan, który występuje, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi do:
  - a) stężenia we krwi powyżej 0,5 ‰ alkoholu;

albo

b) obecności w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm³.

- 25) **szczepienia obowiązkowe** – szczepienia wymagane przy wyjeździe do krajów, w których choroba występuje w rejonach endemicznych, np. w Afryce i Ameryce Południowej;
- 26) **szczepienia zalecane** – szczepienia zalecane w zależności od sytuacji epidemiologicznej danego kraju, czasu trwania i celu podróży, miejsca pobytu, odporności i wieku osoby; należą do nich m.in. szczepienia przeciwko: wirusowemu zapaleniu wątroby typu A oraz B, błonicy, tężcowi, polio, durowi brzuszemu, meningokokowemu zapaleniu opon mózgowo-rdzeniowych.
- 27) **szkoda na osobie** – uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia, śmierć;
- 28) **szkoda w mieniu** – uszkodzenie lub zniszczenie rzeczy;
- 29) **szpital** – zakład opieki zdrowotnej świadczący całodobową opiekę nad chorymi w zakresie diagnostyki i leczenia, przy wykorzystaniu wykwalifikowanego zespołu lekarskiego i pielęgniarskiego. W rozumieniu niniejszych warunków za szpital nie uważa się domów opieki, hospicjów, ośrodków leczenia uzależnień oraz szpitali i ośrodków sanatoryjnych, rehabilitacyjnych i wypoczynkowych;
- 30) **środkii pomocnicze** – wszelkie elementy wspomagające proces leczniczy, takie jak: gorsety, protezy, ortezy, kule, stabilizatory, aparaty ortopedyczne, okulary, aparaty słuchowe itp.;
- 31) **trwały uszczerbek na zdrowiu** – takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu nierokujące poprawy, określone przez lekarza orzecznika Gothaer TU S.A. na podstawie przedstawionych dokumentów medycznych;
- 32) **Ubezpieczający** – Stowarzyszenie Planeta Młodych z siedzibą we Wrocławiu, ul. Strońska 13/3, 50-540 Wrocław, zarejestrowane w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia– Fabrycznej we Wrocławiu, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000124859, NIP 8982001808, REGON 932815605;
- 33) **Ubezpieczony** – posiadacz karty Stowarzyszenia Planeta Młodych, który w dniu nabycia Karty Stowarzyszenia Planeta Młodych:
ukończył 5 lat i nie ukończył 39 roku życia – dla Karty Planeta Młodych
ukończył 39 lat i nie ukończył 59 roku życia – dla Karty Planeta Młodych Plus
- 34) **Ubezpieczyciel** – Gothaer TU S.A.;
- 35) **Uprawniony** – osoba upoważniona do otrzymania świadczenia w razie śmierci Ubezpieczonego. W przypadku niewyznaczenia osoby uprawnionej, świadczenie przysługuje członkom rodziny Ubezpieczonego według następującej kolejności:
  - a) małżonkowi;
  - b) dzieciom;
  - c) rodzicom;
  - d) innym ustawowym spadkobiercom.
- 36) **wyczynowe uprawianie sportu** – forma aktywności fizycznej polegająca na uprawianiu dyscyplin sportu w celu uzyskania, w drodze rywalizacji, maksymalnych wyników sportowych przez osoby będące członkami wszelkiego rodzaju klubów, związków i organizacji sportowych, jak również uczestnictwem w treningach, zgrupowaniach, seminariach i obozach szkoleniowych lub zawodach. W rozumieniu niniejszych warunków za wyczynowe uprawianie sportu nie uważa się profesjonalnego uprawiania sportu, tj. sportu uprawianego w celach zarobkowych.

III. PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

§ 3

1. Na podstawie niniejszych WU przedmiotem ubezpieczenia są niezbędne z medycznego punktu widzenia koszty leczenia Ubezpieczonego, który przebywając za granicą musiał bezzwłocznie poddać się leczeniu w związku z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem powstałym w okresie odpowiedzialności Gothaer TU S.A.

2. Ochrona obejmuje koszty leczenia Ubezpieczonego powstałe w wyniku amatorskiego uprawiania sportów, jak również powstałe w związku z wykonywaniem pracy, w tym pracy fizycznej i umysłowej, z wyłączeniem pracy o wysokim stopniu ryzyka. Ochroną ubezpieczeniową objęte są również koszty leczenia Ubezpieczonego, który przebywał za granicą w celu nauki, odbywania praktyki studenckiej, obozów naukowych i seminariów.
3. Odpowiedzialność Gothaer w zakresie ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą, następstw nieszczęśliwych wypadków, assistance, kosztów poszukiwań i ratownictwa oraz ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w wariantach TRAVEL SPORT oraz TRAVEL SPORT VIP zostaje rozszerzona o zdarzenia powstałe w związku z wyczynowym uprawianiem sportów i uprawianiem sportów wysokiego ryzyka.

§ 4

1. Ochrona ubezpieczeniowa działa 24h/dobę.
2. Ochrona ubezpieczeniowa w zakresie kosztów leczenia, assistance, kosztów poszukiwań i ratownictwa działa na całym świecie z wyłączeniem terytorium Rzeczypospolitej Polski, kraju stałego pobytu Ubezpieczonego oraz USA, Kanady, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Ochrona ubezpieczeniowa w zakresie kosztów leczenia, assistance, kosztów poszukiwań i ratownictwa w wariantach Travel VIP i Travel Sport VIP obejmuje cały świat z wyłączeniem terytorium Rzeczypospolitej Polski, kraju stałego pobytu Ubezpieczonego.

IV. ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 5

1. Ubezpieczenie kosztów leczenia za granicą

Ubezpieczenie kosztów leczenia obejmuje udokumentowane koszty powstałe w związku z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem:

1) do wysokości 100% sumy ubezpieczenia:

- a) koszty pobytu w szpitalu, leczenia i operacji;
- b) koszty transportu do szpitala lub miejsca zamieszkania;

Gothaer TU S.A. pokrywa koszty sprowadzenia chorego z zagranicy do szpitala bądź miejsca zamieszkania w RP lub kraju stałego pobytu, specjalnym rodzajem transportu oraz w terminie innym niż planowany – tylko w przypadku pisemnego zalecenia przez lekarza.

Koszty te pokrywane są do wysokości kosztów transportu najtańszym środkiem lokomocji, spełniającym warunki określone przez lekarza wydającego pisemne zalecenie transportu do RP lub kraju stałego pobytu.

Do uznania kosztów z tytułu transportu do RP lub kraju stałego pobytu wymagana jest uprzednia zgoda Gothaer TU S.A. lub Centrum Alarmowego Gothaer:

- c) koszty transportu chorego z miejsca wypadku lub nagłego zachorowania do placówki medycznej oraz koszty transportu chorego pomiędzy placówkami medycznymi w kraju pobytu;
  - d) koszty badań służących diagnozowaniu oraz koszty zabiegów ambulatoryjnych;
  - e) koszty zakupu niezbędnych lekarstw, środków opatrunkowych oraz środków pomocniczych zaleconych przez lekarza;
  - f) koszty naprawy lub zakupu okularów, naprawy protez i innych środków pomocniczych wspomagających proces leczniczy, jeżeli konieczność ich nabycia lub ich uszkodzenie związane było z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem powstałym w okresie odpowiedzialności Gothaer TU S.A.
- 2) do wysokości 50% sumy ubezpieczenia:
- a) koszty transportu zwłok Ubezpieczonego do kraju lub
  - b) koszty pogrzebu albo kremacji za granicą.

Jeżeli Ubezpieczony, wskutek nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania objętego odpowiedzialnością Gothaer TU S.A., zmarł podczas podróży zagranicznej, Gothaer TU S.A. pokrywa koszty trans-

portu zwłok do miejsca pogrzebu w RP lub kraju stałego pobytu. Decyzja Gothaer TU S.A. w kwestii pokrycia kosztów transportu zwłok Ubezpieczonego podejmowana jest po przedstawieniu urzędowego aktu zgonu lub jego odpisu. W przypadku pogrzebu lub kremacji zwłok Ubezpieczonego za granicą – Gothaer TU S.A. pokrywa wyłącznie koszty pogrzebu lub kremacji.

3) **koszty podróży, utrzymania i noclegów osoby towarzyszącej:**

- a) Gothaer TU S.A. pokrywa zwrot kosztów z tytułu podróży osoby towarzyszącej do wysokości 500 EUR;
- b) Gothaer TU S.A. pokrywa zwrot kosztów wizyty (utrzymania i noclegów) osoby wezwanej do towarzyszenia do wysokości poniesionych i udokumentowanych kosztów, ale w wysokości nie wyższej niż 100 EUR za jeden dzień i nie dłużej niż za okres 7 dni, tj. 700 EUR;
- c) koszty, o których mowa w ppkt a) i b) pokrywane są, jeżeli zostały poniesione w związku z załatwianiem spraw związanych z powrotem osoby chorej do kraju lub w związku z towarzyszeniem jej podczas hospitalizacji za granicą;
- d) warunkiem uznania kosztów, o których mowa w pkt a) i b) jest pisemne zalecenie lekarza i uprzednia zgoda Gothaer TU S.A. lub Centrum Alarmowego Gothaer TU S.A.

4) **koszty leczenia stomatologicznego, do wysokości 250 EUR na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie odpowiedzialności Gothaer TU S.A.**

Gothaer TU S.A. pokrywa koszty leczenia stomatologicznego w przypadku wystąpienia w okresie odpowiedzialności Gothaer TU S.A. nagłych stanów bólowych lub stanów zapalnych wymagających udzielenia natychmiastowej pomocy lekarskiej.

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje udokumentowane koszty leczenia powstałe w związku z zachorowaniem na chorobę tropikalną do wysokości sumy ubezpieczenia KL, z zastrzeżeniem § 7 ust. 3 pkt. 21.

2. **Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków**

Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków obejmuje następstwa nieszczęśliwych wypadków powstałych w okresie odpowiedzialności Gothaer TU S.A., podczas podróży i pobytu Ubezpieczonego za granicą RP i poza krajem stałego pobytu oraz na terenie RP. Ubezpieczenie obejmuje następujące świadczenia:

- 1) **świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu** będącego następstwem nieszczęśliwego wypadku, w wysokości 1 % sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków za każdy procent trwałego uszczerbku na zdrowiu, nie więcej jednak, niż 100% tej sumy ubezpieczenia. Suma ubezpieczenia świadczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu w następstwie nieszczęśliwego wypadku wynosi 7 000 zł lub 20 000 zł w zależności od wybranego wariantu i dotyczy każdego zdarzenia powstałego w okresie odpowiedzialności Gothaer TU S.A.;
- 2) **świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego** zaistniałej w wyniku nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową, w wysokości 100% sumy ubezpieczenia z tytułu śmierci w następstwie nieszczęśliwego wypadku. Suma ubezpieczenia na wypadek śmierci w następstwie nieszczęśliwego wypadku wynosi 5 000 zł lub 15 000 zł w zależności do wybranego wariantu.

3. **Assistance.**

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje następujące usługi assistance:

1) **Pomoc finansowa**

Pomoc finansowa udzielana jest za pośrednictwem Centrum Alarmowego Gothaer TU S.A. w przypadku gdy:

- a) Ubezpieczony został zatrzymany (aresztowany) w związku z nieszczęśliwym zdarzeniem i zobowiązany jest zapłacić kaucję, wymaganą przez prawodawstwo danego kraju w celu uzyskania zwolnienia z aresztu;
- b) Ubezpieczony utracił lub uległ zniszczeniu jego środki płatnicze, takie jak: gotówka, czeki, karty kredytowe, karty płatnicze.

Pomoc finansowa udzielana jest za pośrednictwem Centrum Alarmowego Gothaer TU S.A. do wysokości 2000 EUR. Warunkiem udzielenia pomocy

finansowej jest złożenie do Centrum Alarmowego Gothaer TU S.A. przez Ubezpieczonego lub osobę przez niego upoważnioną, pisemnego zobowiązania do zwrotu udzielonej pomocy finansowej. Kwoty wypłacone w ramach pomocy finansowej winny być zwrócone Gothaer TU S.A. w terminie 30 dni od daty powrotu do kraju, jednak nie później niż w terminie 90 dni od daty udzielenia pomocy. Ubezpieczony dokonuje zwrotu pomocy finansowej w wysokości, w jakiej została ona udzielona.

2) **Pomoc w przypadku kradzieży lub zagubienia dokumentów**

W przypadku zagubienia lub kradzieży paszportu, dowodu tożsamości lub biletu, Centrum Alarmowe Gothaer TU S.A. pomaga uzyskać dokument zastępczy umożliwiający Ubezpieczonemu opuszczenie danego kraju oraz doradza sposób postępowania w danej sprawie.

W przypadku otrzymania pisemnego upoważnienia, Centrum Alarmowe Gothaer TU S.A. podejmuje niezbędne kroki w celu zablokowania konta bankowego Ubezpieczonego w zakresie udzielonego upoważnienia lub występuje z interwencją do właściwych organów.

3) **Przekazywanie wiadomości.**

Jeżeli nieprzewidziane zdarzenie, np.: strajk, uprowadzenie samolotu, choroba lub nieszczęśliwy wypadek, powoduje opóźnienie powrotu Ubezpieczonego z podróży lub zmianę jej przebiegu, Centrum Alarmowe Gothaer TU S.A. na życzenie Ubezpieczonego przekazuje niezbędne wiadomości jego rodzinie, pracodawcy lub innej wskazanej osobie.

4) **Organizacja opieki nad nieletnimi dziećmi i zwrot kosztów związanych z tą opieką.**

W przypadku hospitalizacji Ubezpieczonego, który podróżował z niepełnoletnim dzieckiem lub dziećmi, któremu/ym nie towarzyszyła żadna inna osoba pełnoletnia, Centrum Alarmowe Gothaer TU S.A. organizuje opiekę i pokrywa koszty transportu dziecka lub dzieci Ubezpieczonego do miejsca zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej lub kraju stałego pobytu lub do miejsca zamieszkania osoby, która została wyznaczona do opieki nad nim/nimi. Pokrycie kosztów z tytułu transportu nieletnich dzieci obejmuje cenę powrotnego biletu kolejowego, autobusowego lub - jeżeli podróż koleją lub autobusem trwa dłużej niż 12 godzin - biletu lotniczego.

W razie konieczności, Gothaer TU S.A. organizuje i pokrywa koszty opieki (pielęgniarka, rodzina zastępcza) - maksymalnie do 7 dni - w kraju miejsca zdarzenia. Suma ubezpieczenia z tytułu organizacji i pokrycia kosztów opieki nad nieletnimi dziećmi oraz zwrotu kosztów związanych z tą opieką i ewentualnych kosztów transportu pielęgniarki, rodziny zastępczej wynosi 1 000 EUR.

Ubezpieczenie assistance nie obejmuje wszelkich kosztów poniesionych przez Ubezpieczonego bez uprzedniej zgody Gothaer TU S.A. lub Centrum Alarmowego Gothaer TU S.A. oraz kosztów nieprzekraczających 50 EUR lub ich równowartości.

5. **Ubezpieczenie kosztów poszukiwań i ratownictwa.**

Przedmiotem ubezpieczenia są uzasadnione okolicznościami oraz udokumentowane koszty poniesione na akcję ratowniczą i poszukiwawczą przeprowadzoną przez wyspecjalizowane służby ratownictwa, tj:

- 1) koszty poszukiwań;
- 2) koszty udzielenia doraźnej pomocy medycznej na miejscu wypadku;
- 3) koszty transportu z miejsca wypadku do najbliższej placówki medycznej (sanie, karetka, helikopter lub inny optymalny środek transportu).

Koszty poszukiwań, koszty udzielenia doraźnej pomocy medycznej na miejscu wypadku, koszty transportu z miejsca wypadku do najbliższej placówki medycznej pokrywane są, o ile nie zostały wcześniej pokryte z ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą RP i kraju stałego pobytu - zgodnie z zapisami dotyczącymi ubezpieczenia kosztów leczenia zawartymi w niniejszym paragrafie do wysokości **5 000 EUR**.

Zwrot kosztów nie przysługuje, jeżeli koszty ratownictwa i poszukiwań powstały w następstwie nieuzasadnionego wezwania służb ratowniczych lub medycznych.

6. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym.

Ochroną ubezpieczeniową objęta jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego oraz osób, za które ponosi odpowiedzialność, w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego.

Gothaer TU S.A. obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody na osobie lub w mieniu, wyrządzone poszkodowanemu czynem niedozwolonym w okresie odpowiedzialności Gothaer TU S.A., nie wcześniej jednak niż od chwili przekroczenia granicy RP lub granicy kraju stałego pobytu Ubezpieczonego poza granicami RP i granicy kraju stałego pobytu.

Poza wypłatą należnego odszkodowania, w granicach sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie, Gothaer TU S.A. pokrywa także:

- 1) uzasadnione i niezbędne koszty działań mających na celu zmniejszenie szkody lub zapobieżenie jej zwiększeniu, chociażby okazały się bezskuteczne;
- 2) koszty wynagrodzenia rzeczoznawców powołanych w uzgodnieniu z Gothaer TU S.A. dla ustalenia okoliczności lub rozmiaru szkody;
- 3) niezbędne koszty obrony sądowej w procesie prowadzonym na polecenie lub za zgodą Gothaer TU S.A..

Koszty te zaliczane są w poczet sumy gwarancyjnej.

Suma gwarancyjna za zdarzenia powstałe poza terytorium za granicą RP i kraju stałego pobytu wynosi 50 000 EUR za wszystkie szkody objęte ubezpieczeniem. Sublimit na zdarzenia powstałe w związku z uprawianiem sportów wynosi 25.000 EUR.

Suma gwarancyjna za zdarzenia powstałe na terenie RP wynosi 50 000 zł za wszystkie szkody objęte ubezpieczeniem. Sublimit na zdarzenia powstałe w związku z uprawianiem sportów wynosi 25.000 zł.

Po wypłacie odszkodowania suma gwarancyjna pomniejszana jest o kwotę wypłaconego odszkodowania.

§ 6

Zakres ubezpieczenia może być rozszerzony o ubezpieczenie bagażu podróży, pod warunkiem opłacenia dodatkowej składki z tego tytułu.

V. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 7

1. Odszkodowanie lub świadczenie nie przysługuje:
  - 1) Ubezpieczonemu, w stosunku do którego istniały przeciwwskazania lekarskie co do odbycia podróży zagranicznej, jeżeli miało to wpływ na powstanie zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową;
  - 2) w przypadku zdarzeń powstałych w związku uprawianiem sportów wysokiego ryzyka, z zastrzeżeniem § 3 ust. 3;
  - 3) w przypadku wszelkich zdarzeń powstałych przed datą rozpoczęcia okresu ubezpieczenia, a zgłoszonych w trakcie trwania okresu ubezpieczenia;
  - 4) w przypadku zdarzeń powstałych wskutek działania niezgodnego z prawem obowiązującym w kraju pobytu;
  - 5) w przypadku zdarzeń powstałych w związku z profesjonalnym uprawianiem sportów.
2. Odszkodowanie lub świadczenie nie przysługuje ponadto, jeżeli zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową wystąpiło wskutek:
  - 1) umyślnego działania Ubezpieczonego;
  - 2) usiłowania lub popełnienia przez Ubezpieczonego przestępstwa, samobójstwa, samookaleczenia lub świadomego spowodowania rozstroju zdrowia;
  - 3) zatrzymania lub tymczasowego aresztowania Ubezpieczonego z powodu handlu narkotykami lub innymi środkami odurzającymi;
  - 4) wypadku powstałego w czasie prowadzenia przez Ubezpieczonego pojazdu mechanicznego lub innego pojazdu w stanie po użyciu alkoholu

lub w stanie nietrzeźwości, pod wpływem narkotyków, leków psychotropowych lub innych podobnie działających środków psychoaktywnych, a także bez wymaganych uprawnień do prowadzenia tego pojazdu;

- 5) zatrucia alkoholem, narkotykami, lekami psychotropowymi lub podobnie działającymi środkami;
  - 6) działania Ubezpieczonego w stanie po użyciu alkoholu, w stanie nietrzeźwości, zażyciu narkotyków, leków psychotropowych lub innych podobnie działających środków, chyba że użycie alkoholu, stan nietrzeźwości, zażycie narkotyków, leków psychotropowych lub innych podobnie działających środków nie miało wpływu na zaistnienie zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową;
  - 7) działań wojennych, stanu wyjątkowego, udziału w marszach protestacyjnych i wiecach;
  - 8) udziału Ubezpieczonego w zamieszkach, bójkach i rozruchach, aktach terroryzmu lub sabotażu;
  - 9) skażenia jądrowego, chemicznego bądź napromieniowania.
3. Ponadto ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje:
- 1) wszelkich kosztów poniesionych na terenie RP i kraju stałego pobytu Ubezpieczonego;
  - 2) wydatków poniesionych na specjalne odżywianie Ubezpieczonego, chociażby było ono zalecane przez lekarza;
  - 3) kosztów pobytu w sanatoriach i uzdrowiskach;
  - 4) kosztów porodu, który nastąpił po 32 tygodniu ciąży, oraz wszelkich kosztów związanych z leczeniem i opieką nad matką i dzieckiem po odbytych porodzie - bez względu na okoliczności;
  - 5) kosztów usuwania ciąży, o ile zabieg nie został wykonany w celu ratowania życia lub zdrowia;
  - 6) kosztów operacji plastycznych;
  - 7) kosztów profilaktycznego i protetycznego leczenia stomatologicznego,
  - 8) kosztów środków antykoncepcyjnych;
  - 9) kosztów w zakresie, w jakim zostały pokryte one Ubezpieczonemu w związku z tym samym zdarzeniem z tytułu innej umowy ubezpieczenia lub z innych źródeł;
  - 10) strat pośrednich, materialnych z tytułu utraty, uszkodzenia lub zniszczenia rzeczy osobistych należących do Ubezpieczonego, związanych z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem;
  - 11) kosztów leczenia następstw uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia spowodowanego leczeniem oraz zabiegami leczniczymi bez względu na to przez kogo były wykonane, z wyłączeniem zakresu w ramach udzielania pierwszej pomocy;
  - 12) kosztów nieuzasadnionych z medycznego punktu widzenia;
  - 13) kosztów leczenia usprawniającego;
  - 14) kosztów leczenia osób, których celem podróży jest odbycie leczenia;
  - 15) kosztów leczenia, których wysokość nie przekracza równowartości 10 EUR (fransyza integralna);
  - 16) kosztów leczenia przekraczającego zakres niezbędny dla przywrócenia stanu zdrowia Ubezpieczonego umożliwiającego jego powrót do kraju, pod warunkiem zalecenia lekarza dotyczącego powrotu do kraju;
  - 17) kosztów leczenia chorób przewlekłych i ich następstw, zaburzeń psychicznych, wad wrodzonych;
  - 18) kosztów leczenia chorób wenerycznych, AIDS i innych chorób wywołanych lub związanych z wirusem HIV;
  - 19) kosztów leczenia następstw z ryzyk atomowych;
  - 20) kosztów leczenia syndromu ostrej niewydolności oddechowej (SARS);
  - 21) kosztów leczenia chorób tropikalnych, w przypadku gdy Ubezpieczony nie poddał się w odpowiednim czasie obowiązkowemu lub zaleco-

nemu szczepieniu i/lub nie przedstawił zaświadczenia o szczepieniu (np. Międzynarodowego Świadectwa Szczepień).

4. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. w zakresie kosztów leczenia jest ograniczona do tych kosztów, które powstały w okresie ubezpieczenia i zostały poniesione w okresie nie dłuższym niż 4 tygodnie po upływie okresu ubezpieczenia ustalonego w § 8.
5. W zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej Gothaer TU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
  - 1) wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa;
  - 2) wyrządzone pod wpływem alkoholu, narkotyków, środków psychotropowych lub innych podobnie działających środków, chyba że użycie alkoholu, zażycie narkotyków, leków psychotropowych lub innych podobnie działających środków nie miało wpływu na zaistnienie zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową;
  - 3) wyrządzone osobom bliskim;
  - 4) wyrządzone na terytorium RP i na terenie kraju stałego pobytu Ubezpieczonego, z zastrzeżeniem § 1 ust. 3;
  - 5) wynikające z wykonywania zawodu lub prowadzenia działalności gospodarczej;
  - 6) wyrządzone w związku z eksploatacją, użytkowaniem, posiadaniem pojazdów mechanicznych, statków powietrznych i pływających;
  - 7) objęte systemem ubezpieczeń obowiązkowych;
  - 8) powstałe wskutek naruszenia przez Ubezpieczonego oraz osoby, za które ponosi odpowiedzialność, w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego, dóbr osobistych, praw własności intelektualnej;
  - 9) polegające na zapłacie wszelkiego rodzaju kar pieniężnych, grzywn sędowskich lub administracyjnych, zadatków, odszkodowań z tytułu odstąpienia od umowy, podatków publicznoprawnych lub opłat manipulacyjnych;
  - 10) polegające na zniszczeniu, uszkodzeniu lub utracie wartości pieniężnych, papierów wartościowych, dokumentów, nośników danych, planów, biżuterii, metali szlachetnych, zbiorów i kolekcji, dzieł sztuki, a także wszelkich kart płatniczych wydawanych przez banki;
  - 11) w ruchomościach, w tym w pojazdach mechanicznych, z których Ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, użyczenia, użytkowania lub innej umowy cywilnoprawnej;
  - 12) powstałe w związku z wyczynowym uprawianiem sportu i uprawianiem sportów wysokiego ryzyka, za wyjątkiem wariantu Travel Sport i Travel VIP Sport;
  - 13) wynikające z przeniesienia chorób zakaźnych i wirusa HIV, a w odniesieniu do pozostających pod opieką Ubezpieczającego zwierząt domowych - chorób zakaźnych;
  - 14) wynikłe z posiadania broni palnej oraz uczestnictwa w polowaniach;
  - 15) będące następstwem robót budowlanych, pod pojęciem których rozumie się prowadzenie robót budowlanych polegających na przebudowie, rozbudowie, nadbudowie lub remoncie budynku mieszkalnego lub stałych elementów wewnątrz, wymagających pozwolenia na budowę w rozumieniu prawa budowlanego względnie zgłoszenia właściwemu organowi;
  - 16) wyrządzone w środowisku naturalnym, powstałe bezpośrednio lub pośrednio w wyniku emisji, wycieku, uwolnienia lub innej formy przedostania się do powietrza, gruntu i wody, jakichkolwiek substancji niebezpiecznych;

VI. OKRES UBEZPIECZENIA

§ 8

Okres ubezpieczenia posiadaczy kart Stowarzyszenia Planeta Młodych jest równoznaczny z okresem ważności karty i wynosi 12 miesięcy.

VII. POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI GOTHAER TU S.A.

§ 9

1. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. w stosunku do Ubezpieczonego rozpo-

czyną się od dnia następnego po dniu wystawienia Karty Stowarzyszenia Planeta Młodych i opłaceniu składki, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. W zakresie kosztów leczenia, assistance, kosztów poszukiwań i ratownictwa odpowiedzialność Gothaer TU S.A. w stosunku do Ubezpieczonego rozpoczyna się nie wcześniej niż po przekroczeniu granicy RP lub kraju stałego pobytu.
3. W zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej odpowiedzialność Gothaer TU S.A. rozpoczyna się nie wcześniej niż po przekroczeniu granicy RP lub kraju stałego pobytu, chyba że zakres został rozszerzony o terytorium RP, wówczas niniejszy ust. nie ma zastosowania.
4. W sytuacji zawarcia umowy ubezpieczenia na rachunek Ubezpieczonego przebywającego poza granicami Polski, a w przypadku Ubezpieczonego, którego krajem stałego pobytu nie jest Polska, przebywającego poza granicami Polski oraz poza krajem stałego pobytu, odpowiedzialność Gothaer TU S.A. rozpoczyna się po upływie 5 dni, licząc od dnia następnego po dniu wystawienia Karty Stowarzyszenia Planeta Młodych i opłaceniu składki. Karencja nie ma zastosowania, jeśli Ubezpieczony posiadał Kartę Stowarzyszenia Planeta Młodych, której okres ubezpieczenia kończył się w dniu poprzedzającym przystąpienie do ubezpieczenia w Gothaer TU S.A.
4. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. kończy się:
  - 1) z dniem wyczerpania odpowiednio sumy ubezpieczenia, sumy gwarancyjnej, limitu odpowiedzialności;
  - 2) z chwilą zakończenia okresu ważności karty;
  - 3) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia lub jej rozwiązania;
  - 4) z chwilą niezapłacenia składki w terminie i wysokości wskazanej w umowie;
  - 5) z chwilą śmierci Ubezpieczonego,w zależności od tego, które z tych zdarzeń nastąpi pierwsze.
5. Jeżeli szkoda powstała wskutek zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia w okresie, za który składka nie jest opłacona, Gothaer TU S.A. jest zwolnione z obowiązku wypłaty odszkodowania (świadczenia) lub organizacji świadczeń, o których mowa w niniejszych warunkach.

VIII. SUMA UBEZPIECZENIA, LIMITY ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 10

1. Suma ubezpieczenia kosztów leczenia, assistance, kosztów poszukiwań i ratownictwa za granicą RP i poza krajem stałego pobytu stanowi górną granicę odpowiedzialności Gothaer TU S.A. w tym zakresie.
2. Suma ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków stanowi górną granicę odpowiedzialności w zakresie tego ubezpieczenia.
3. Do określenia wysokości sumy ubezpieczenia w złotych przyjmuje się średni kurs 1 EUR ustalony przez NBP i obowiązujący w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia.
4. Sumy ubezpieczenia ulegają zmniejszeniu o każdą wypłatę odszkodowania lub świadczenia z tytułu ubezpieczenia, dla którego sumy te zostały określone, z zastrzeżeniem pkt 5.
5. Suma ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków nie ulega zmniejszeniu o wypłatę świadczenia z tytułu tego ubezpieczenia.
6. Sumy ubezpieczenia w poszczególnych wariantach i wersjach ubezpieczenia prezentuje poniższa Tabela:

zakres terytorialny	wariant karty	wariant kart	Suma ubezpieczenia				OC sporty wysokiego ryzyka
			SU NNW	SU KL	SU OC	SU OC sport	
Świat bez USA i Kanady	Travel	TA	7 000 zł	60 000 EUR	50 000 EUR / 50 000 zł*	25 000 EUR / 25 000 zł*	brak
		TD	20 000 zł	60 000 EUR	50 000 EUR / 50 000 zł*	25 000 EUR / 25 000 zł*	brak
	Travel Sport	TSA	7 000 zł	60 000 EUR	50 000 EUR / 50 000 zł*	25 000 EUR / 25 000 zł*	tak
		TSD	20 000 zł	60 000 EUR	50 000 EUR / 50 000 zł*	25 000 EUR / 25 000 zł*	tak
Cały świat	Travel VIP	TDV	20 000 zł	60 000 EUR	50 000 EUR / 50 000 zł*	25 000 EUR / 25 000 zł*	brak
	Travel Sport VIP	TSDV	20 000 zł	60 000 EUR	50 000 EUR / 50 000 zł*	25 000 EUR / 25 000 zł*	tak

* w zależności od zakresu terytorialnego ubezpieczenia OC

IX. SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 11

1. Składka płatna jest za cały okres ubezpieczenia z góry.
2. Składka płatna jest jednorazowo.
3. Opłata składki dodatkowej za rozszerzenie zgodnie z § 6 następuje w momencie opłacania składki w zakresie podstawowym.
4. Wysokość składki ubezpieczeniowej ustala się w zależności od wariantu i wersji ubezpieczenia.

X. OBOWIĄZKI UBEZPIECZONEGO/ POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU ZAJŚCIA ZDARZENIA OBJĘTEGO OCHRONĄ UBEZPIECZENIOWĄ

§ 12

1. Ubezpieczony ma obowiązek niezwłocznie powiadomić Gothaer TU S.A. o zajściu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową.
2. W razie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, Ubezpieczony obowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu zmniejszenia rozmiarów szkody, a także zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę. Gothaer TU S.A. obowiązane jest, w granicach sumy ubezpieczenia, zwrócić Ubezpieczonemu koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa wyżej, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.
3. Jeżeli Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował dostępnych mu środków w celu zmniejszenia rozmiarów szkody, wówczas Gothaer TU S.A. jest wolne od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
4. Ubezpieczony ma obowiązek podać Gothaer TU S.A. adres do korespondencji.
5. W przypadku zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową w zakresie kosztów leczenia, Ubezpieczony obowiązany jest:
  - 1) starać się o złagodzenie skutków zdarzenia przez niezwłoczne uzyskanie pomocy lekarskiej i poddanie się zaleconemu leczeniu, korzystając w miarę możliwości z pomocy publicznej służby zdrowia;
  - 2) uzyskać dokumentację lekarską stwierdzającą rozpoznanie choroby (diagnozę lekarską) oraz uzasadniającą konieczność poddania się leczeniu i prowadzenia danego sposobu leczenia;
  - 3) zabezpieczyć dowody związane z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem w celu uzasadnienia roszczenia o zwrot kosztów leczenia,
  - 4) pokryć we własnym zakresie koszty leczenia ambulatoryjnego nieprzekraczające równowartości **50 EUR** w walucie danego kraju – zwrot tych kosztów następuje po zgłoszeniu roszczenia do Gothaer TU S.A.;

- 5) w najkrótszym możliwym czasie, umożliwiającym weryfikację kosztów leczenia, odpowiedzialności Gothaer TU S.A. za zdarzenie, zgłosić do Gothaer TU S.A. rozszczenie o zwrot kosztów, przedstawiając oryginały dokumentów lekarskich oraz dowodów poniesionych wydatków związanych ze zdarzeniem objętym ochroną ubezpieczeniową, o których mowa w § 13;
  - 6) w celu uzyskania gwarancji pokrycia kosztów należnych placówce medycznej z tytułu udzielonej pomocy lekarskiej, leczenia szpitalnego, innych objętych ubezpieczeniem kosztów lub w celu uzyskania dodatkowych informacji, Ubezpieczony lub osoba upoważniona powinna niezwłocznie skontaktować się z Centrum Alarmowym Gothaer TU S.A.;
  - 7) na zlecenie Gothaer TU S.A. poddać się badaniu przez lekarza wskazanego przez Gothaer TU S.A. lub obserwacji klinicznej.
6. W razie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową w zakresie następstw nieszczęśliwych wypadków Ubezpieczony obowiązany jest:
- 1) starać się o złagodzenie skutków wypadku przez niezwłoczne poddanie się opiece lekarskiej i zaleconemu leczeniu;
  - 2) zawiadomić Gothaer TU S.A. o zajściu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, nie później niż w 14 dni od daty wypadku, chyba że wskutek wypadku nie mógł tego uczynić - w takiej sytuacji powinien to uczynić w terminie 14 dni od ustąpienia przyczyny niezgłoszenia szkody;
  - 3) dostarczyć do Gothaer TU S.A.:
    - a) dokumentację medyczną, stwierdzającą rozpoznanie (diagnozę lekarską) oraz uzasadniającą konieczność prowadzenia danego sposobu leczenia, jak również dokumentację z przeprowadzonego leczenia,
    - b) prawidłowo wypełniony formularz zgłoszenia szkody,
    - c) inne dokumenty niezbędne do ustalenia zasadności roszczeń i wysokości świadczenia.
  - 4) zabezpieczyć dowody związane z nieszczęśliwym wypadkiem w celu uzasadnienia roszczenia;
  - 5) umożliwić Gothaer TU S.A. zasięgnięcie informacji dotyczących okoliczności nieszczęśliwego wypadku, w szczególności u lekarzy, którzy sprawowali lub sprawują opiekę nad Ubezpieczonym po wypadku, zwalniając ich z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej poprzez własnoręczne podpisanie oświadczenia przy zgłaszaniu roszczenia z tytułu nieszczęśliwego wypadku;
  - 6) w przypadku takiego zalecenia - poddać się badaniu przez lekarzy wskazanych przez Gothaer TU S.A.;
  - 7) w razie śmierci Ubezpieczonego - osoba uprawniona zobowiązana jest przedłożyć odpis z akt stanu cywilnego potwierdzający zgon. W przypadku braku osoby uprawnionej wskazanej imiennie przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, występujący o wypłatę świadczenia obowiązany jest przedłożyć dodatkowo dokumenty potwierdzające stopień pokrewieństwa z Ubezpieczonym i/lub stwierdzenie nabycia spadku.
7. W przypadku zdarzenia objętego ochroną assistance, Ubezpieczony obowiązany jest:
- 1) zgłosić niezwłocznie telefonicznie lub faksem fakt powstania zdarzenia do Centrum Alarmowego Gothaer TU S.A.;
  - 2) przedstawić wszelkie dokumenty potwierdzające powstanie danego zdarzenia, jak również fakt poniesienia z tego tytułu określonych wydatków.
8. W przypadku zdarzenia objętego ochroną w ramach ubezpieczenia zwrotu kosztów poszukiwań i ratownictwa, Ubezpieczony obowiązany jest:
- 1) zgłosić niezwłocznie telefonicznie lub faksem fakt powstania zdarzenia do Gothaer TU S.A. bądź Centrum Alarmowego Gothaer TU S.A. lub w ciągu 7 dni od powrotu do kraju zgłosić do Gothaer TU S.A. rozszczenie o zwrot kosztów;
  - 2) przedstawić wszelkie dokumenty potwierdzające powstanie danego zdarzenia, jak również fakt poniesienia z tego tytułu określonych wydatków.
9. Gothaer TU S.A. może wystąpić do Ubezpieczonego albo jego przedstawiciela ustawowego, a Ubezpieczony lub jego przedstawiciel ma obowiązek wyrazić zgodę na wystąpienie do podmiotów, które udzielały świadczeń zdrowotnych Ubezpieczonemu, w celu uzyskania informacji związanych

z weryfikacją podanych przez tę osobę danych o jej stanie zdrowia, w szczególności do lekarzy, którzy sprawowali lub nadal sprawują opiekę nad Ubezpieczonym, w celu stwierdzenia, czy dane leczenie było związane z nieszczęśliwym wypadkiem.

XI. USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA LUB ŚWIADCZENIA

§ 13

Świadczenie z tytułu zwrotu kosztów leczenia

1. Ustalenie zasadności i wysokości odszkodowania lub świadczenia z tytułu zwrotu kosztów leczenia dokonywane jest na podstawie następujących dowodów i dokumentów przedłożonych przez Ubezpieczonego lub osobę upoważnioną do otrzymania świadczenia z tego tytułu:
  - 1) dowodu potwierdzającego konieczność bezwzględnego poddania się leczeniu w związku z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem, zawierającego rozpoznanie (diagnozę lekarską);
  - 2) oryginalnych rachunków oraz dowodów wniesienia opłat za hospitalizację, udzieloną pomoc medyczną, transport sanitarny oraz za zakupione lekarstwa, środki opatrunkowe i pomocnicze;
  - 3) oryginalnych dowodów opłat potwierdzających inne wydatki objęte umową ubezpieczenia.
2. Dokumenty stanowiące dowód poniesionych wydatków w związku z udzieleniem Ubezpieczonemu pomocy medycznej powinny zawierać następujące informacje:
  - 1) imię i nazwisko Ubezpieczonego;
  - 2) dane teleadresowe placówki medycznej udzielającej pomocy;
  - 3) pieczęć i podpis lekarza lub osoby uprawnionej do reprezentowania placówki medycznej;
  - 4) potwierdzenie poniesienia kosztów leczenia.
3. Gothaer TU S.A. zastrzega sobie prawo weryfikacji przedłożonych dokumentów oraz zasięgania opinii specjalistów.
4. Gothaer TU S.A. może wystąpić do Ubezpieczonego albo jego przedstawiciela ustawowego, a Ubezpieczony lub jego przedstawiciel ma obowiązek wyrazić zgodę na wystąpienie do podmiotów, które udzielały świadczeń zdrowotnych Ubezpieczonemu, w celu uzyskania informacji związanych z weryfikacją podanych przez tę osobę danych o jej stanie zdrowia, w szczególności do lekarzy, którzy sprawowali lub nadal sprawują opiekę nad Ubezpieczonym, w celu stwierdzenia, czy dane zachorowanie jest wynikiem istniejących schorzeń czy też ma miejsce po raz pierwszy.

Świadczenie z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków

1. Świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem nieszczęśliwego wypadku ustalane jest po określeniu przez lekarza orzecznika powołanego przez Gothaer TU S.A., stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu.
2. Stopień trwałego uszczerbku ustalany jest na podstawie przedstawionych dokumentów medycznych oraz „Tabeli norm procentowego uszczerbku na zdrowiu” zamieszczonej poniżej, bez konieczności badania osoby ubezpieczonej przez lekarza orzecznika, z zastrzeżeniem ust. 3.

TABELA USZCZERBKÓW NA ZDROWIU NA SKUTEK NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU		
L.p	Rodzaj uszczerbku	Procent trwałego uszczerbku na zdrowiu
I. USZKODZENIA GŁOWY		
1	Uszkodzenie kości sklepienia i podstawy czaszki (wgnębienia, szczeliny, fragmentacja) w zależności od rozległości uszkodzeń	1-10
2	Ubytek w kościach czaszki:	
a)	o średnicy poniżej 3 cm	1-7

b)	o średnicy od 3 cm do 5 cm	8-12
c)	o średnicy 6 cm i więcej	13-30
II. USZKODZENIA TWARZY		
3	Utrata wzroku jednego oka z jednoczesnym wyluszczeniem gałki ocznej	38
4	Urazy małżowiny usznej:	
a)	utrata części małżowiny	1-5
b)	znieskształcenia małżowiny (blizny, oparzenia i odmrożenia) w zależności od stopnia	5-10
c)	utrata jednej małżowiny	15
d)	utrata obu małżowin	25
5	Uszkodzenia nosa:	
a)	uszkodzenia nosa bez zaburzeń oddychania i powonienia - w zależności od rozległości uszkodzenia	1-5
b)	uszkodzenia nosa z zaburzeniami oddychania i powonienia - w zależności od rozległości uszkodzenia i stopnia zaburzeń oddychania	5-10
c)	uszkodzenia nosa z zaburzeniami oddychania i powonienia - w zależności od stopnia zaburzeń w oddychaniu i powonieniu	10-20
d)	utrata powonienia w następstwie uszkodzenia przedniego dołu czaszkowego	5
e)	utrata nosa w całości (łącznie z kością nosa)	30
6	Utrata siekaczy i kłów - za każdy ząb	
a)	częściowa	1
b)	całkowita	2
7	Utrata pozostałych zębów - za każdy ząb	1
8	Złamanie szczęki lub żuchwy - w zależności od przemieszczeń, znieskształceń, niesymetrii zgryzu, upośledzenia żucia i rozwierania szczęk, braku zwarcia:	
a)	nieznacznego stopnia	1-5
b)	znacznego stopnia	5-15
9	Utrata szczęki lub żuchwy łącznie z oszpeceniem i utratą zębów - w zależności od wielkości ubytków, oszpecenia i powikłań:	
a)	częściowa	15-30
b)	całkowita	40-50
III. USZKODZENIA KLATKI PIERSIOWEJ		
10	Utrata brodawki u kobiet - w zależności od znieskształceń i blizn - częściowa i całkowita	1-15
11	Utrata sutka w zależności od wielkości ubytków i blizn	
a)	częściowa	5-10
b)	całkowita	15-20
c)	z częścią mięśnia piersiowego	20-25
12	Uszkodzenie żeber (złamanie, itp.):	
a)	z obecnością znieskształceń i bez zmniejszenia pojemności życiowej płuc	1-7
b)	z obecnością znieskształceń i zmniejszeniem pojemności życiowej płuc - w zależności od stopnia zmniejszenia pojemności życiowej płuc	8-20
13	Złamanie mostka z deformacją:	1-8

14	Uszkodzenie płuc i opłucnej (zrosty opłucnowe, uszkodzenie tkanki płucnej, ubytki tkanki płucnej, ciała obce itp.):	
a)	bez cech niewydolności oddechowej	1-7
b)	z niewydolnością oddechową - w zależności od stopnia niewydolności oddechowej	8-40
UWAGA: Stopień upośledzenia wydolności oddechowej musi być potwierdzony badaniem spirometrycznym		
IV. USZKODZENIA BRZUCHA		
15	Uszkodzenia żołądka, jelit i sieci:	
a)	bez zaburzeń funkcji przewodu pokarmowego i dostatecznym stanie odżywiania	3-10
b)	z zaburzeniami trawienia i niedostatecznym stanem odżywiania - w zależności od stopnia zaburzeń i stanu odżywiania	10-40
16	Uszkodzenie zwieracza odbytu, powodujące stałe, całkowite nietrzymanie kału i gazów	
17	Wypadnięcie odbytnicy - w zależności od stopnia wypadnięcia	
18	Utrata śledziony	
a)	bez większych zmian w obrazie krwi	15
b)	ze zmianami w obrazie krwi	20-30
19	Uszkodzenia wątroby, dróg żółciowych, trzustki	
a)	z miernymi zaburzeniami ich czynności	5-10
b)	ze średnimi i ciężkimi zaburzeniami ich czynności w zależności od stopnia	15-60
V. USZKODZENIA NARZĄDÓW MOCZOWO-PĘCIOWYCH		
20	Uszkodzenie jednej nerki lub obu nerek powodujące upośledzenie ich funkcji – w zależności od stopnia upośledzenia funkcji	
21	Utrata jednej nerki przy drugiej zdrowej i prawidłowo działającej	
22	Utrata jednej nerki przy upośledzeniu funkcjonowania drugiej nerki - w zależności od stopnia upośledzenia funkcji pozostałej nerki	
23	Uszkodzenie pęcherza - w zależności od stopnia zmniejszenia jego pojemności, zaburzeń w oddawaniu moczu, przewlekłych stanów zapalnych	
24	Utrata całkowita prącia:	
25	Częściowa całkowita prącia:	
26	Utrata jednego jądra lub jajnika:	
a)	do 45 roku życia	20
b)	po 45 roku życia	10
27	Utrata obu jąder lub obu jajników	
a)	do 45 roku życia	40
b)	po 45 roku życia	20
28	Utrata macicy	
a)	w wieku do 45 lat	40
b)	w wieku powyżej 45 lat	20
VI. USZKODZENIA KRĘGOSŁUPA		
29	Uszkodzenie kręgosłupa w odcinku szyjnym:	

a)	ograniczenie ruchomości w zakresie rotacji 20-40° i/lub zginania 20-40°	1-10	
b)	ograniczenie ruchomości w zakresie rotacji 0-20° i/lub zginania 0-20°	10-20	
c)	całkowite zeszywnienie z neutralnym ustawieniem głowy	25	
d)	całkowite zeszywnienie z niekorzystnym ustawieniem głowy	25-40	
30	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku piersiowym (Th1-Th11) :		
a)	z ograniczeniem ruchomości (test Schobera 2-3 cm, pochylenie 15-30°)	1-10	
b)	z dużym ograniczeniem ruchomości (test Schobera 0-2 cm, pochylenie 0-15°)	10-20	
31	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku piersiowym i lędźwiowym (Th12-L5) w zależności od ograniczenia i zniekształcenia kręgow		
a)	z ograniczeniem ruchomości (test Schobera 7-5 cm, rotacja 30-40°)	1-5	
b)	z miernym ograniczeniem ruchomości (test Schobera 5-3 cm, rotacja 20-30°)	5-15	
c)	z dużym ograniczeniem ruchomości (test Schobera 0-3 cm, rotacja 0-20°)	15-25	
32	Uszkodzenia rdzenia kręgowego:		
a)	przy objawach poprzecznego przecięcia rdzenia z całkowitym porażeniem lub niedowładem dużego stopnia dwóch lub czterech kończyn	100	
b)	niedowład kończyn dolnych bez uszkodzenia górnej części rdzenia (kończyn górnych), umożliwiający poruszanie się za pomocą dwóch lasek	60-80	
c)	niedowład kończyn dolnych umożliwiający poruszanie się o jednej laski	30-40	
d)	porażenie całkowite obu kończyn górnych z zanikami mięśniowymi, zaburzeniami czucia i zmianami troficznymi bez porażenia kończyn dolnych (po wylewie śródrdzeniowym)	100	
e)	niedowład znacznego stopnia obu kończyn górnych znacznie upośledzający czynność kończyn (po wylewie śródrdzeniowym)	60-70	
f)	niedowład nieznacznego stopnia obu kończyn górnych (po wylewie śródrdzeniowym)	20-30	
g)	zaburzenia ze strony zwieraczy i narządów płciowych bez niedowładów (zespół stożka końcowego)	20-40	
VII. USZKODZENIA MIEDNICY			
33	Złamanie miednicy z przerwaniem obręczy biodrowej, jedno- lub wielomiejscowe - w zależności od zniekształcenia i upośledzenia chodu:		
a)	w odcinku przednim (kość łonowa, kość kulszowa)	1-10	
b)	w odcinku przednim i tylnym (typ Malgaigne'a)	10-35	
34	Izolowane złamania miednicy (talerz biodrowy, kolce biodrowe, guz kulszowy) w zależności od zniekształcenia i zaburzeń funkcji		
		1-10	
VIII. USZKODZENIA KOŃCZYNY GÓRNEJ			
ŁOPATKA		Prawa (dominująca)	Lewa
35	Złamanie łopatki:		
a)	złamanie łopatki z nieznacznym przemieszczeniem i niewielkimi ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie ponad 140°, unoszenie ponad 140°, rotacja wewnętrzna ponad 70°)	1-5	1-3
b)	złamanie łopatki z wyraźnym przemieszczeniem i średnim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie 100°- 140°, unoszenie 100° - 140°, rotacja wewnętrzna 50° - 70°)	5-15	3-12
c)	złamanie łopatki z dużym przemieszczeniem i znacznym ograniczeniem ruchomości stawu barkowego (zgięcie poniżej 100°, unoszenie poniżej 100°, rotacja wewnętrzna poniżej 50°)	15-30	12-25

OBOJCZYK		Prawy	Lewy
36	Wadliwe wygojenie złamania obojczyka - w zależności od stopnia zniekształcenia i ograniczenia ruchów:		
a)	z nieznaczną deformacją i niewielkim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie ponad 140°, unoszenie ponad 140°, rotacja wewnętrzna ponad 70°)	1-5	1-4
b)	ze średniego stopnia deformacją i średnim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie 100° - 140°, unoszenie 100°- 140°, rotacja wewnętrzna 50° -70°)	5-20	4-15
c)	z bardzo dużą deformacją i znacznym ograniczeniem ruchomości stawu barkowego (zgięcie poniżej 100°, unoszenie poniżej 100°, rotacja wewnętrzna poniżej 50°)	20-30	15-25
37	Zwichnięcie stawu obojczykowo-barkowego lub obojczykowo-mostkowego - w zależności od ograniczenia ruchów, upośledzenia zdolności dźwigania i stopnia zniekształcenia:		
a)	z nieznaczną deformacją (0/I°) i niewielkim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie ponad 140°, unoszenie ponad 140°, rotacja wewnętrzna ponad 70°)	1-5	1-4
b)	ze średniego stopnia deformacją (I/II°) i średnim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie 100° - 140°, unoszenie 100°- 140°, rotacja wewnętrzna 50° -70°)	5-15	4-10
c)	z bardzo dużą deformacją (III°) i znacznym ograniczeniem ruchomości stawu barkowego (zgięcie poniżej 100°, unoszenie poniżej 100°, rotacja wewnętrzna poniżej 50°)	15-25	10-20
BARK – STAW RAMIENNO-ŁOPATKOWY		Prawy	Lewy
38	Uszkodzenie stawu łopatkowo-ramiennego - w zależności od blizn, ograniczenia ruchów, zaników mięśni, przemieszczeń, zniekształceń złamanej głowy, nasady bliższej kości ramiennej i innych zmian wtórnych:		
a)	z niewielkim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie ponad 140°, unoszenie ponad 140°, rotacja wewnętrzna ponad 70°)	1-5	1-4
b)	ze średniego stopnia ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie 100° - 140°, unoszenie 100°- 140°, rotacja wewnętrzna 50° -70°)	5-15	4-10
c)	ze znacznym ograniczeniem ruchomości stawu barkowego (zgięcie poniżej 100°, unoszenie poniżej 100°, rotacja wewnętrzna poniżej 50°)	15-30	10-25
39	Utrata kończyny w barku	75	65
40	Utrata kończyny wraz z łopatką	80	70
RAMIĘ		Prawe (dominujące)	Lewe
41	Złamanie trzonu kości ramiennej - w zależności od przemieszczeń, ograniczeń ruchu w stawie łopatkowo-ramiennym i łokciowym:		
a)	z niewielkim przemieszczeniem i z niewielkim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie ponad 140°, unoszenie ponad 140°, rotacja wewnętrzna ponad 70°) i/lub łokcia (zgięcie powyżej 120°, deficyt wyprost do 5°, pełne ruchy rotacyjne)	1-8	1-5
b)	ze średniego stopnia przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie 100° - 140°, unoszenie 100° - 140°, rotacja wewnętrzna 50° - 70°) i/lub łokciowego (zgięcie 120° - 90°, deficyt wyprost 5° - 30°, ograniczenie rotacji do 60°)	8-15	5-10
c)	ze znacznym przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie poniżej 100°, unoszenie poniżej 100°, rotacja wewnętrzna poniżej 50°) i/lub łokciowego (zgięcie poniżej 90°, deficyt wyprost powyżej 30°, ruchomość rotacyjna ograniczona powyżej 60°)	15-25	10-20
42	Uszkodzenia mięśni, ścięgien i ich przyczepów - w zależności od zmian wtórnych i upośledzenia funkcji:		
a)	z niewielkim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie ponad 140°, unoszenie ponad 140°, rotacja wewnętrzna ponad 70°) i/lub łokcia (zgięcie powyżej 120°, deficyt wyprost do 5°, pełne ruchy rotacyjne)	1-5	1-3
b)	ze średniego stopnia ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie 100° - 140°, unoszenie 100° - 140°, rotacja wewnętrzna 50° - 70°) i/lub łokciowego (zgięcie 120° - 90°, deficyt wyprost 5° - 30°, ograniczenie rotacji do 60°)	5-10	3-8
c)	ze znacznym ograniczeniem ruchomości stawu barkowego (zgięcie poniżej 100°, unoszenie poniżej 100°, rotacja wewnętrzna poniżej 50°) i/lub łokciowego (zgięcie poniżej 90°, deficyt wyprost powyżej 30°, ruchomość rotacyjna ograniczona powyżej 60°)	10-20	8-15

43	Utrata kończyny w obrębie ramienia		
a)	z zachowaniem tylko 1/3 bliższej kości ramiennej	70	65
b)	przy dłuższych kikutach	65	60
STAW ŁOKCIOWY		Prawy (dominujący)	Lewy
44	Złamanie obwodowej nasady kości ramiennej, wyrostka łokciowego, głowy kości promieniowej - w zależności od zniekształceń i ograniczenia ruchów:		
a)	z niewielkim przemieszczeniem i z niewielkim ograniczeniem funkcji stawu łokciowego (zgięcie powyżej 120°, deficyt wyprostu do 5°, pełne ruchy rotacyjne)	1-5	1-4
b)	ze średniego stopnia przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji stawu łokciowego (zgięcie 120° - 90°, deficyt wyprostu 5° - 30°, ograniczenie rotacji do 60°)	5-15	4-10
c)	ze znacznym przemieszczeniem i ograniczeniem ruchomości stawu łokciowego (zgięcie poniżej 90°, deficyt wyprostu powyżej 30°, ruchomość rotacyjna ograniczona powyżej 60°)	15-25	10-20
PRZEDRAMIĘ		Prawe (dominujące)	Lewe
45	Złamania w obrębie nasad jednej lub obu kości przedramienia, powodujące ograniczenia ruchomości nadgarstka i zniekształcenia - w zależności od stopnia zaburzeń czynnościowych:		
a)	z niewielkim przemieszczeniem i z niewielkim ograniczeniem funkcji nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe do 60°)	1-5	1-4
b)	ze średniego stopnia przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe 40° - 60°)	5-15	5-10
c)	ze znacznym przemieszczeniem i ograniczeniem ruchomości nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe poniżej 40°)	15-20	10-15
46	Złamania trzonów jednej lub obu kości przedramienia - w zależności od przemieszczeń, zniekształceń i zaburzeń czynnościowych:		
a)	z niewielkim przemieszczeniem i z niewielkim ograniczeniem funkcji stawu łokciowego (zgięcie powyżej 120°, deficyt wyprostu do 5°, pełne ruchy rotacyjne) i/lub nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe do 60°)	1-5	1-4
b)	ze średniego przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji stawu łokciowego (zgięcie 120° - 90°, deficyt wyprostu 5° - 30°, ograniczenie rotacji do 60°) i/lub nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe 40° - 60°)	5-15	5-10
c)	ze znacznym przemieszczeniem i ograniczeniem ruchomości stawu łokciowego (zgięcie poniżej 90°, deficyt wyprostu powyżej 30°, ruchomość rotacyjna ograniczona powyżej 60°) i/lub nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe poniżej 40°)	15-25	10-20
47	Uszkodzenia części miękkich przedramienia, skóry mięśni, ścięgien, naczyń - w zależności od rozmiarów, uszkodzenia i upośledzenia funkcji, zmian wtórnych (troficzne, krążeniowe, blizny i inne)		
a)	niewielkie zmiany	1-5	1-4
b)	znaczne zmiany	5-15	4-10
48	Utrata kończyny w obrębie przedramienia - w zależności od charakteru kikutu i jego przydatności do protezowania		
49	Utrata przedramienia w sąsiedztwie stawu nadgarstkowego		
NADGARSTEK		Prawy (dominujący)	Lewy
50	Uszkodzenie nadgarstka: skręcenie, zwichnięcie, złamanie - w zależności od blizn, zniekształceń, rozległości uszkodzenia, upośledzenia funkcji, zmian troficznych i innych zmian wtórnych:		
a)	z niewielkim przemieszczeniem i z niewielkim ograniczeniem funkcji nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe do 60°)	1-5	1-4
b)	ze średniego stopnia przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe 40° - 60°)	5-15	5-10
c)	ze znacznym przemieszczeniem i ograniczeniem ruchomości nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe poniżej 40°)	15-20	10-15

51	Utrata ręki na poziomie nadgarstka	45	40
ŚRÓDRĘCZE		Prawe	Lewe
52	Uszkodzenie śródrezcza, części miękkich (skóry, mięśni, naczyń, nerwów), kości w zależności od blizn, zniekształceń, upośledzenia funkcji ręki i innych zmian wtórnych:		
a)	niewielkie zniekształcenia, ograniczenie ruchomości do 25% normy	1-4	1-3
b)	średnie zniekształcenia i ograniczenie ruchomości 25-50% normy	5-8	4-6
c)	rozległe zniekształcenia i ograniczenie ruchomości ponad 50% normy	9-12	7-10
KCIUK			
53	Utrata w zakresie kciuka - w zależności od rozmiaru ubytku, blizn, zniekształceń jakości kciuka, ograniczenia ruchów palca, upośledzenie funkcji ręki innych zmian wtórnych		
a)	częściowa utrata opuszki	1-3	1-2
b)	utrata opuszki	4	3
c)	utrata paliczka paznokciowego	5-7	3-5
d)	utrata paliczka paznokciowego i paliczka podstawowego (od 2/3 długości paliczka)	10	7
e)	utrata paliczka paznokciowego i paliczka podstawowego poniżej 2/3 długości lub utrata obu paliczków bez kości śródrezcza	15	10
f)	utrata obu paliczków z kością śródrezcza	25	20
54	Inne uszkodzenia kciuka: złamania, zwichnięcia, uszkodzenia mięśni, ścięgien, naczyń, nerwów - w zależności od blizn, zniekształceń, zaburzeń czucia, ograniczenia ruchów palca, upośledzenia funkcji ręki i innych zmian wtórnych:		
a)	niewielkie ograniczenie funkcji (sumaryczne zgięcie ponad 100°, opozycja do -1 cm)	1-8	1-5
b)	średnie ograniczenie funkcji (sumaryczne zgięcie 70° - 100°) opozycja -2 - -4 cm)	8-15	5-10
c)	duże ograniczenie funkcji (sumaryczne zgięcie powyżej 70°, opozycja poniżej 4 cm)	15-25	10-20
PALEC WSKAZUJĄCY		Prawy (dominujący)	Lewy
55	Utrata w obrębie wskaziciela - w zależności od blizn, zniekształceń, jakości kikuta, ograniczenia ruchów wskaziciela, upośledzenia funkcji ręki:		
a)	częściowa utrata opuszki	1-3	1-2
b)	utrata opuszki	4	3
c)	utrata paliczka paznokciowego	5	4
d)	utrata paliczka paznokciowego i części paliczka środkowego	8	6
e)	utrata paliczka paznokciowego i środkowego	10	8
f)	utrata trzech paliczków	15	12
g)	utrata wskaziciela z kością śródrezcza	20	16
Sumaryczne pełne zgięcie stawów MCP, PIP, DIP = 260°			
56	Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie wskaziciela: blizny, uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienia, zmiany troficzne, czuciowe itp... - w zależności od stopnia:		
a)	niewielkie ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie do 230° i/lub sumaryczny deficyt wyprost do 20°)	1-3	1-2
b)	średnie ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie 230° - 160° i/lub sumaryczny deficyt wyprost 20° - 40°)	3-8	2-5
c)	duże ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie poniżej 160° i/lub sumaryczny deficyt wyprost ponad 40°)	8-12	5-10
d)	zmiany znacznego stopnia graniczące z utratą wskaziciela (bezużyteczności palca)	15	12

PALEC TRZECI, CZWARTY I PIĄTY			
57	Palec trzeci, czwarty, piąty - w zależności od stopnia uszkodzenia:		
a)	częściowa utrata opuszki	1-2	1
b)	utrata opuszki lub paliczka paznokciowego	2,5	2
c)	utrata dwóch paliczków	5	4,5
d)	utrata trzech paliczków	7-8	5-6
58	Utrata palców III, IV, V z kością śródreżca	8-12	6-8
59	Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie palców III, IV, V i odpowiednich kości śródreżca (blizny, uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienia, zmiany troficzne, czuciowe itp...) - powodujące		
a)	niewielkie ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie do 230 i/lub sumaryczny deficyt wyprostu do 20)	1-2	1-1,5
b)	średnie ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie 230 - 160 i/lub sumaryczny deficyt wyprostu 20-40)	2-3	1,5 - 2
c)	duże ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie poniżej 160 i/lub sumaryczny deficyt wyprostu ponad 40)	4-6	3-5
Uwaga: przy uszkodzeniach obejmujących większą liczbę palców globalna ocena musi być niższa niż całkowita utrata tych palców i odpowiadać stopniowi użyteczności ręki. Uszkodzenia obejmujące wszystkie palce z pełną utratą użyteczności ręki nie mogą przekroczyć dla ręki prawej 45%, a dla lewej 40%			
IX. USZKODZENIA KOŃCZYNY DOLNEJ			
STAW BIODROWY			
60	Utrata kończyny dolnej przez wyluszczenie jej w stawie biodrowym	85	
61	Uszkodzenia tkanek miękkich aparatu więzadłowo-stawowego, mięśni, naczyń, nerwów, skóry - w zależności od stopnia ograniczenia ruchów		
a)	niewielkie ograniczenie ruchomości (zgięcie do 90°, odwiedzenie do 30°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna do 30°)	1-6	
b)	średnie ograniczenie ruchomości (zgięcie 70° - 90°, odwiedzenie 20° - 30°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna 20° - 30°)	6-12	
c)	duże ograniczenie ruchomości (zgięcie poniżej 70°, odwiedzenie poniżej 20°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna poniżej 20°)	12-20	
62	Inne następstwa uszkodzeń stawu biodrowego (zwichnięć, złamań bliższej nasady kości udowej, złamań szyjki, złamań przezkrętarzowych i podkrętarzowych, złamań krętarzy itp.) - w zależności od zakresu ruchów przemieszczeń, skrócenia, zniekształceń i różnego rodzaju zmian wtórnych oraz dolegliwości subiektywnych)		
a)	niewielkie ograniczenia ruchomości (zgięcie do 90°, odwiedzenie do 30°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna do 30°)	1-10	
b)	średnie ograniczenia ruchomości (zgięcie 70° - 90°, odwiedzenie 20° - 30°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna 20° - 30°)	10-20	
c)	duże ograniczenia ruchomości (zgięcie poniżej 70°, odwiedzenie poniżej 20°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna poniżej 20°)	20-35	
UDO			
63	Złamanie kości udowej - w zależności od zniekształceń, skrócenia, zaników mięśniowych i ograniczenia ruchów w stawach:		
a)	niewielkie ograniczenie ruchomości biodra (zgięcie do 90°, odwiedzenie do 30°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna do 30°) i/lub kolana (zgięcie do 110°, deficyt wyprostu do 5°) i/lub skrócenie do 3 cm	1-10	
b)	średnie ograniczenie ruchomości biodra (zgięcie 70° - 90°, odwiedzenie 20° - 30°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna 20° - 30°) i/lub kolana (zgięcie 110° - 80°, deficyt wyprostu 5° - 10°) i/lub skrócenie 3 - 6 cm	10-25	
c)	duże ograniczenie ruchomości biodra (zgięcie poniżej 70°, odwiedzenie poniżej 20°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna poniżej 20°) i/lub kolana (zgięcie poniżej 80°, deficyt wyprostu powyżej 10°) i/lub skrócenie ponad 6 cm	25-45	
64	Staw rzekomy lub ubytki kości udowej uniemożliwiające obciążenie kończyny - w zależności od stopnia upośledzenia funkcji, skrócenia, zaburzeń wtórnych		45-60

65	Uszkodzenia skóry, mięśni, ścięgien (oparzenia, przecięcia, pęknięcia podskórne) - w zależności od zaburzeń funkcji itp.. Według punktu 61	
66	Utrata kończyny - zależnie od długości kikuta i przydatności jego cech do protezowania	50-70
KOLANO		
67	Złamania nasad tworzących staw kolanowy (torebki więzadeł, łąkotek) - w zależności od zniekształceń szpotawości, koślawości, przykurczów, ograniczenia ruchów, stabilności stawu, zaburzeń statyczno - dynamicznych kończyny i innych zmian:	
a)	niewielkie ograniczenie funkcji kolana (zgięcie do 110°, deficyt wyprostu do 5°)	1-5
b)	średnie ograniczenie funkcji kolana (zgięcie 110° - 80°, deficyt wyprostu 5° - 10°)	5-10
c)	duże ograniczenie funkcji kolana (zgięcie poniżej 80°, deficyt wyprostu powyżej 10°)	10-20
d)	usztynwienie kolana rozumiane jako brak jakiegokolwiek ruchu	25
68	Uszkodzenie aparatu więzadłowo-stawowego - w zależności od ograniczenia ruchów, stabilności stawu, zaburzeń statyczno-dynamicznych kończyny i ich zmian:	
a)	niestabilność jednopłaszczyznowa I° z niewielkimi zanikami mięśni	1-3
b)	niestabilność jednopłaszczyznowa II°, dwupłaszczyznowa I° ze zmianami wtórnymi	4-10
c)	niestabilność jednopłaszczyznowa III°, dwupłaszczyznowa II° ze znacznymi zmianami wtórnymi	10-15
d)	niestabilność dwupłaszczyznowa III° z dużymi zmianami wtórnymi	15-20
e)	ciężka niestabilność wielopłaszczyznowa III° w zależności od zmian wtórnych	20-25
69	Utrata kończyny na poziomie stawu kolanowego	50
PODUDZIE		
70	Złamanie kości podudzia w zależności od zniekształcenia, przemieszczenia, powikłań wtórnych, zmian troficznych i czynności kończyny itp:	
a)	niewielkie ograniczenie funkcji kolana (zgięcie do 110°, deficyt wyprostu do 5°) i/lub stawu skokowego (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°), skrócenie do 3 cm	1-10
b)	średnie ograniczenie funkcji kolana (zgięcie 110° - 80° deficyt wyprostu do 5°-10°) i/lub stawu skokowego (zgięcie grzbietowe 5° - 15°, podeszwowe 15° - 30°), skrócenie 3 - 6 cm	10-20
c)	duże ograniczenie funkcji kolana (zgięcie poniżej 80°, deficyt wyprostu powyżej 10°) i/lub stawu skokowego (zgięcie grzbietowe poniżej 5°, podeszwowe poniżej 15°), skrócenie ponad 6 cm	20-30
71	Izolowane złamanie strzałki - w zależności od przemieszczeń, zniekształceń, upośledzenia funkcji kończyny	1-3
72	Uszkodzenia tkanek miękkich podudzia, uszkodzenia ścięgna Achillesa i innych ścięgien - w zależności od rozległości uszkodzenia, zaburzeń czynnościowych i zniekształceń stopy i ograniczeń czynnościowych, zmian naczyniowych, troficznych i innych:	
a)	niewielkie ograniczenie funkcji stawu-skokowego (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°)	1-5
b)	średnie ograniczenie funkcji stawu-skokowego (zgięcie grzbietowe 5° - 15°, podeszwowe 15° - 30°)	5-10
c)	duże ograniczenie funkcji stawu-skokowego (zgięcie grzbietowe poniżej 5°, podeszwowe poniżej 15°)	10-20
73	Utrata kończyny w obrębie podudzia - w zależności od charakteru kikuta, długości, przydatności do oprotezowania i zmian wtórnych w obrębie kończyny:	
a)	przy długości kikuta do 8 cm mierząc od szpary stawowej (u dzieci do lat 10 przy długości kikuta do 6 cm)	50
b)	przy dłuższych kikutach	35-40
STAW GOLENIOWO-SKOKOWY I SKOKOWO-PIĘTOWY, STOPA		
74	Uszkodzenie stawu goleniowo-skokowego i skokowo-piętowego, wykręcenia, nadwichnięcia, zwichnięcia, złamania, stłuczenia i inne zranienia - w zależności od blizn, zniekształceń, ograniczeń ruchomości zaburzeń statyczno-dynamicznych stopy:	
a)	niewielkie ograniczenie funkcji stawu-skokowego (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°)	1-4

b)	średnie ograniczenie funkcji stawu-skokowego (zgięcie grzbietowe 5° - 15°, podeszwowe 15° - 30°)	5-10
c)	duże ograniczenie funkcji stawu-skokowego (zgięcie grzbietowe poniżej 5, podeszwowe poniżej 15°)	10-20
75	Złamania kości skokowej lub piętowej - w zależności od utrzymujących się ograniczeń ruchomości:	
a)	niewielkie ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°)	1-4
b)	średnie ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe 5° - 15°, podeszwowe 15° - 30°)	5-10
c)	duże ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe poniżej 5, podeszwowe poniżej 15°)	10-20
76	Utrata kości skokowej lub piętowej - w zależności od blizn, zniekształceń, zaburzeń statyczno-dynamicznych stopy i innych powikłań	
77	Uszkodzenia kości stępu z przemieszczeniami, zniekształceniami i innym zmianami wtórnymi:	
a)	niewielkie ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°)	1-4
b)	średnie ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe 5° - 15°, podeszwowe 15° - 30°)	5-10
c)	duże ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe poniżej 5, podeszwowe poniżej 15°)	10-20
78	Złamania kości śródstopia - w zależności od przemieszczeń, zniekształcenia stopy, zaburzeń statyczno-dynamicznych i innych zmian:	
I	I lub V kości śródstopia:	
a)	niewielkie ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°)	1-4
b)	średnie i duże ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe poniżej 15°, podeszwowe poniżej 30°)	5-10
II	II, III lub IV kości śródstopia:	
a)	niewielkie ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°)	1-3
b)	średnie i duże ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe poniżej 15°, podeszwowe poniżej 30°)	4-8
79	Inne uszkodzenia stopy - w zależności od dolegliwości, blizn, zniekształceń, zmian troficznych, zaburzeń troficzno-dynamicznych stop i innych zmian wtórnych:	
a)	niewielkie ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°)	1-4
b)	średnie i duże ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe poniżej 15°, podeszwowe poniżej 30°)	5-8
80	Utrata stopy całości	
		40
81	Utrata stopy na poziomie stawu Choparta	
		35
82	Utrata stopy w stawie Lisfranca	
		25
83	Utrata stopy w obrębie kości śródstopia - w zależności od rozległości utraty przodostopnia i cech kikuta	
		15-25
PALCE STOPY		
84	Uszkodzenia palucha - w zależności od blizn, zniekształceń, wielkości ubytków, charakteru kikuta, zaburzeń statyki i chodu oraz innych zmian wtórnych:	
a)	ubytki opuszki lub częściowa utrata paliczka paznokciowego palucha	1-4
b)	utrata paliczka paznokciowego palucha	5
c)	utrata całego palucha	7
85	Inne uszkodzenia palucha - w zależności od uszkodzenia (części miękkich)	
a)	niewielkie ograniczenie ruchomości (sumaryczne zgięcie do 30°, sumaryczny wyprost do 30°)	1-4
b)	średnie i duże ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie poniżej 30°, sumaryczny wyprost powyżej 30°)	4-7

86	Utrata palucha wraz z kością śródstopia w zależności od rozmiaru utraty kości śródstopia	10-15
87	Uszkodzenia, ubytki w zakresie palców II, III, IV, V	
a)	częściowa utrata, niewielkie ograniczenie ruchomości (sumaryczne zgięcie do 30°, sumaryczny wyprost do 30°)	1-2
b)	częściowa utrata, średnie i duże ograniczenie ruchomości (sumaryczne zgięcie poniżej 30°, sumaryczny wyprost poniżej 30°)	3-4
88	Utrata palca II lub V z kością śródstopia	5-10
89	Utrata palców III lub IV z kością śródstopia - w zależności od stopnia upośledzenia, ustawienia stopy i innych zmian wtórnych	5-8

- W uzasadnionych przypadkach stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu może być określony na podstawie badań przeprowadzonych przez lekarza orzecznika wskazanego przez Gothaer TU S.A.
- Rodzaj i wysokość świadczeń ustala się po stwierdzeniu, że istnieje związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a śmiercią lub uszczerbkiem na zdrowiu.
- Ustalenie związku przyczynowo-skutkowego, o którym mowa w ust. 4, następuje na podstawie dostarczonych dowodów i ewentualnych wyników badań przeprowadzonych przez lekarza orzecznika wskazanego przez Gothaer TU S.A.
- Gothaer TU S.A. zastrzega sobie prawo weryfikacji dostarczonych dokumentów oraz zasięgania opinii lekarzy specjalistów.
- Ustalenie uszczerbku na zdrowiu powinno nastąpić niezwłocznie po zakończeniu leczenia, w tym ewentualnego leczenia rehabilitacyjnego. W przypadku dłuższego leczenia ostateczny uszczerbek na zdrowiu powinien być ustalony najpóźniej w dwunastym miesiącu od dnia nieszczęśliwego wypadku.
- Przy ustalaniu uszczerbku na zdrowiu nie bierze się pod uwagę rodzaju pracy lub czynności wykonywanych przez Ubezpieczonego.
- Przy ustalaniu uszczerbku na zdrowiu nie uwzględnia się wcześniejszej utraty lub uszkodzenia organu, narządu lub układu. Uszczerbek na zdrowiu określa się w wysokości różnicy między stopniem właściwym dla danego organu po wypadku a stopniem uszczerbku istniejącym przed wypadkiem.
- Jeżeli Ubezpieczony, który uległ nieszczęśliwemu wypadkowi, zmarł przed ustaleniem uszczerbku na zdrowiu, a zgon nie był następstwem tego wypadku, świadczenie ustala się według przypuszczalnego, określonego procentowo przez lekarzy, stopnia uszczerbku na zdrowiu. Świadczenie w takim przypadku otrzymuje uprawniony na zasadach wynikających z niniejszych warunków lub obowiązujących przepisów prawa.
- Jeżeli Ubezpieczony otrzymał świadczenie z tytułu uszczerbku na zdrowiu, a następnie zmarł na skutek tego wypadku, świadczenie z tytułu śmierci wypłaca się wówczas, jeżeli jest ono wyższe od świadczenia wypłaconego Ubezpieczonemu z tytułu uszczerbku na zdrowiu, przy czym potrąca się uprzednio wypłaconą kwotę. Świadczenie wypłaca się pod warunkiem, że śmierć nastąpiła w ciągu 12 miesięcy od daty zaistnienia nieszczęśliwego wypadku.
- Jeżeli Ubezpieczony zmarł po ustaleniu uszczerbku na zdrowiu, a śmierć nie pozostaje w związku przyczynowo-skutkowym z nieszczęśliwym wypadkiem, niewypłacone przed śmiercią Ubezpieczonemu świadczenie za uszczerbek na zdrowiu wypłaca się uprawnionemu.
- Wypłata świadczeń dodatkowych, wynikających z klauzul o których mowa w § 6 następuje niezależnie od wypłaty świadczeń podstawowych.

XII. WYPŁATA ODSZKODOWANIA LUB ŚWIADCZENIA

§ 14

- Gothaer TU S.A. jest obowiązane spełnić świadczenie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o zajściu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową.
- Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Gothaer TU S.A. albo wysokości świadcze-

nia okazało się niemożliwe, świadczenie winno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część świadczenia Gothaer TU S.A. jest obowiązane spełnić w terminie przewidzianym w ust 1.

3. Odszkodowanie lub świadczenie z tytułu zawartej umowy wypłacane jest w złotych polskich, Ubezpieczonemu lub uprawnionemu.
4. Koszty poniesione w walutach obcych przelicza się na złote według kursu średniego NBP z dnia ustalenia świadczenia lub odszkodowania.
5. Zwrot kosztów realizowany jest w kolejności wpływu do Gothaer TU S.A. dokumentów potwierdzających ich poniesienie.
6. W przypadku gdy zobowiązania z tytułu zawartej umowy powstałe wobec podmiotów zagranicznych nie zostały uregulowane przez Ubezpieczonego lub inną osobę, Gothaer TU S.A. dokona uzasadnionych płatności dewizowych bezpośrednio na konto lekarza lub placówki medycznej.
7. Jeżeli świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości, niż określona w zgłoszeniu roszczenia, Gothaer TU S.A. informuje o tym Ubezpieczonego lub osobę upoważnioną na piśmie w terminie wymienionym w pkt 1, wskazując na okoliczności i podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania lub świadczenia.

XIII. ROSZCZENIA REGRESOWE

§ 15

1. Z dniem zapłaty odszkodowania przez Gothaer TU S.A., roszczenie Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na Gothaer TU S.A. do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli Gothaer TU S.A. pokryło tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem Gothaer TU S.A.
2. Nie przechodzą na Gothaer TU S.A. roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
3. W przypadku gdy Ubezpieczony bez zgody Gothaer TU S.A. zrzekł się roszczenia przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę lub je ograniczył, Gothaer TU S.A. może odmówić wypłaty świadczenia lub odszkodowania albo je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłaceniu świadczenia, Gothaer TU S.A. może żądać od Ubezpieczonego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania lub świadczenia.
4. Jeżeli ze względów proceduralnych z powództwem może wystąpić tylko Ubezpieczony lub jego spadkobierca, na żądanie Gothaer TU S.A. zobowiązany jest on udzielić wymaganych pełnomocnictw procesowych osobom wskazanym przez Gothaer TU S.A. oraz złożyć wymagane przepisami danego kraju wnioski i oświadczenia, jak również upoważnić Gothaer TU S.A. lub wskazane przez Gothaer TU S.A. osoby do odbioru zasądzonych kwot i odszkodowań, odsetek i kosztów postępowania.

XIV. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 15.

1. Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia składane przez strony umowy, związane z zawarciem umowy ubezpieczenia i przebiegiem tej umowy, winny być sporządzone na piśmie.
2. Reklamację w związku z zawarciem lub wykonaniem umowy ubezpieczenia może zgłosić Ubezpieczający, Ubezpieczony, Poszkodowany lub Uprawniony z tej umowy osobiście albo za pośrednictwem pełnomocnika lub pościańca.
3. Reklamację należy zgłaszać poprzez e-mail, fax lub w formie pisemnej za pośrednictwem poczty lub osobiście we właściwej jednostce organizacyjnej Gothaer TU S.A., zgodnie z zapisem ust. 4 i 5.
4. Reklamacja powinna zawierać:
  - 1) imię, nazwisko (nazwę), adres i numer telefonu kontaktowego zgłaszającego reklamację;

- 2) numer polisy/numer zgłoszenia szkody;
  - 3) przedmiot reklamacji;
  - 4) uzasadnienie reklamacji, z podaniem ewentualnych dowodów.
5. Reklamacje dotyczące zawarcia umowy ubezpieczenia należy zgłaszać do kierownika jednostki organizacyjnej właściwej dla miejsca zawarcia umowy lub przedmiotu reklamacji. Reklamacja jest rozpatrywana niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania. O sposobie rozpatrzenia reklamacji Spółka powiadamia zgłaszającego reklamację w formie pisemnej. Jeżeli zgłaszający reklamację nie zgadza się z otrzymanym stanowiskiem kierownika jednostki organizacyjnej ma prawo, za pośrednictwem tej jednostki lub bezpośrednio, skierować wniosek o ponowne rozpatrzenie reklamacji do Centrali Gothaer TU S.A. Właściwa jednostka Centrali Gothaer TU S.A. rozpatrująca reklamację zajmuje stanowisko w formie pisemnej, w terminie 30 dni od dnia wpływu reklamacji.
  6. Reklamacje w sprawie rozpatrzenia roszczenia o odszkodowanie/świadczenie należy zgłaszać do Centrali Gothaer TU S.A.. Reklamacja jest rozpatrywana niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania. O sposobie rozpatrzenia reklamacji Spółka powiadamia zgłaszającego w formie pisemnej. Jeżeli zgłaszający reklamację nie zgadza się z otrzymanym stanowiskiem Centrali Gothaer TU S.A. może dochodzić roszczeń na drodze sądowej.
  7. Zgłaszający reklamację ma możliwość zwrócenia się o pomoc do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta oraz do Rzecznika Ubezpieczonych.
  8. Na zgodny wniosek stron, spór może zostać rozstrzygnięty przez Sąd Polubowny przy Rzeczniku Ubezpieczonych.
  9. Zgłaszającemu reklamację przysługuje prawo dochodzenia swoich roszczeń przed sądem, niezależnie od prawa żądania ponownego rozpatrzenia sprawy. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej, albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpiezonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
  10. Gothaer TU S.A. podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
  11. W sprawach nie uregulowanych niniejszymi warunkami mają zastosowanie przepisy Kodeksu Cywilnego.
  12. Warunki ubezpieczenia mają zastosowanie do kart zakupionych po 10.05.2016.

Klauzula nr 1

do Warunków Ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą i poza krajem stałego pobytu dla posiadaczy kart Stowarzyszenia Planeta Młodych

UBEZPIECZENIE BAGAŻU PODRÓŻNEGO

I. PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 1

Pod warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia dotyczącej kosztów leczenia za granicą RP i kraju stałego pobytu dla posiadaczy kart Stowarzyszenie Planeta Młodych oraz po opłaceniu dodatkowej składki, zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o wypłatę dodatkowego odszkodowania przysługującego z tytułu ubezpieczenia bagażu podróжного.

§ 2

Ochroną ubezpieczeniową Gothaer TU S.A. objęte są szkody polegające na utracie, zniszczeniu lub uszkodzeniu bagażu podróжного wskutek zdarzenia losowego związanego z jego transportowaniem, przechowywaniem lub użytkowaniem w czasie podróży i pobytu Ubezpiezonego za granicą RP i kraju stałego pobytu w okresie udzielanej ochrony ubezpieczeniowej.

§ 3

Przez użyte w niniejszej klauzuli pojęcia rozumie się:

- 1) **bagaż podróжный** – przedmioty osobistego użytku zwyczajowo zabierane w podróż, stanowiące własność Ubezpiezonego lub będące w jego posiadaniu;

- 2) **deszcz nawalny** – opad deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4, który ustala się na podstawie danych pomiarowych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMI GW); w przypadku braku stacji pomiarowej IMI GW w najbliższym sąsiedztwie miejsca szkody, bierze się pod uwagę stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania, świadczące wyraźnie o działaniu deszczu nawalnego;
- 3) **grad** – opad atmosferyczny w postaci brytek lodu;
- 4) **huragan** – działanie wiatru o prędkości nie mniejszej niż 17,5 m/s, który wyrządza masowe lub pojedyncze szkody; wystąpienie tego zjawiska powinno być potwierdzone przez Instytut IMI GW – w przypadku braku możliwości uzyskania potwierdzenia przyjmuje się stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania lub w najbliższym sąsiedztwie, świadczące o działaniu takiego wiatru;
- 5) **kradzież z włamaniem** – dokonanie lub usiłowanie zaboru przedmiotu ubezpieczenia z zamkniętego pomieszczenia lub bagażnika samochodu, po uprzednim usunięciu siłą zabezpieczenia lub otwarciu wejścia (pokrywy bagażnika) z pozostawieniem przez sprawcę śladów użycia narzędzi lub po otworzeniu tych zabezpieczeń oryginalnym kluczem, który sprawca zdobył w wyniku włamania do innego pomieszczenia lub w wyniku rabunku;
- 6) **lawina** – gwałtowne zsuwanie się lub staczanie się mas śniegu, lodu, skał, kamieni, ziemi lub błota ze zboczy górskich;
- 7) **osuwanie się ziemi** – ruchy ziemi na stokach, niespowodowane działalnością ludzką;
- 8) **powódź** – zalanie terenów wskutek podniesienia się wody w korytach wód płynących i stojących; za powódź uważa się również zalanie terenów w wyniku deszczu nawalnego lub spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i falistych;
- 9) **pożar** – działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozszerzył się o własnej sile;
- 10) **rabunek** – usiłowanie lub dokonanie zaboru przedmiotu ubezpieczenia przez sprawcę, który w celu jego przywłaszczenia zastosował wobec Ubezpieczonego przemoc fizyczną lub groźbę jej natychmiastowego użycia albo doprowadził Ubezpieczonego do stanu nieprzytomności lub bezbronności;
- 11) **uderzenie pioruna** – bezpośrednie wyładowanie elektryczności atmosferycznej na mienie Ubezpieczonego, powodujące przepływ przez nie ładunku elektrycznego;
- 12) **upadek statku powietrznego** – katastrofa bądź przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek ich części lub przewożonego ładunku;
- 13) **wartość rzeczywista** – wartość odpowiadająca kosztom zakupu nowego przedmiotu, pomniejszona o procent faktycznego zużycia, ustalony w oparciu o „Tabele amortyzacji i zużycia” obowiązujące w Gothaer TU S.A.;
- 14) **wybuch** – gwałtowna zmiana stanu równowagi układu w urządzeniach i aparatach wykorzystywanych w gospodarstwie domowym Ubezpieczonego, z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, płynów lub pary, wywołanym ich właściwością rozprzestrzeniania się; w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania zdarzenia za wybuch jest, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozerwaniu w takim stopniu, iż wskutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień; za wybuch uważa się również implozję polegającą na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego pod ciśnieniem zewnętrznym;
- 15) **wydostanie się wody z urządzeń wodno-kanalizacyjnych** – awaria, na skutek której doszło do wydostania się wody lub pary z przewodów i urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania i innych; cofnięcie się wody lub ścieków z publicznych urządzeń kanalizacyjnych bądź następstwo nieumyślnego pozostawienia otwartych kranów w urządzeniach wodno-kanalizacyjnych (w pomieszczeniach);
- 16) **wylew wód podziemnych** – wdarcie się wód podziemnych wskutek działania czynników naturalnych lub ruchów wyrobisk górnictw do obiektu budowlanego będącego w posiadaniu Ubezpieczonego;
- 17) **zapadanie się ziemi** – obniżenie się terenu z powodu zawalenia się pod-

ziemnych pustych przestrzeni w gruncie, niespowodowane działalnością ludzką.

§ 4

Z zastrzeżeniem zapisów § 5, Gothaer TU S.A. odpowiada za szkody powstałe wskutek:

- 1) katastrofy lub wypadku środka komunikacji;
- 2) kradzieży z włamaniem z zamkniętych pomieszczeń;
- 3) zaginięcia bagażu oddanego do przechowania;
- 4) rabunku;
- 5) zdarzeń losowych w postaci: uderzenia pioruna, wybuchu, upadku statku powietrznego, pożaru, huraganu, gradu, deszczu nawalnego, powodzi, zapadnięcia się ziemi, osuwania się ziemi, lawiny, wylewu wód podziemnych, wydostania się wody z urządzeń wodno-kanalizacyjnych.

§ 5

Bagaż podróżny objęty jest ochroną ubezpieczeniową, jeżeli znajduje się:

- 1) pod opieką Ubezpieczonego;
- 2) w pomieszczeniu przeznaczonym do przechowywania bagażu w czasie powierzenia go do przewozu zawodowemu przewoźnikowi, na podstawie dokumentu przewozowego;
- 3) w pomieszczeniu przystosowanym do przechowywania bagażu lub w miejscu zakwaterowania Ubezpieczonego (skrytki bagażowe, przechowalnie bagażu, pokoje hotelowe);
- 4) w zamkniętym pojeździe lub innym środku transportu, pod warunkiem umieszczenia bagażu w zamkniętym bagażniku lub w lukach bagażowych tak, aby przedmioty były niewidoczne.

II. SUMA UBEZPIECZENIA

§ 6

1. Suma ubezpieczenia bagażu podróżnego określana jest przez Ubezpieczającego, wynosi: 2 000 zł i dotyczy wszystkich zdarzeń powstałych w okresie udzielanej ochrony ubezpieczeniowej.
2. Suma, o której mowa w ust. 1, jest odrębna od sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia w zakresie kosztów leczenia.

III. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 7

Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte:

- 1) dokumenty, bilety, klucze, rękopisy, pieniądze i inne środki płatnicze, papiery wartościowe, książeczki oszczędnościowe, czek, karty kredytowe, płatnicze itp.;
- 2) dzieła sztuki, zbiory kolekcjonerskie, instrumenty muzyczne, broń wszelkiego rodzaju;
- 3) futra, kamienie szlachetne, biżuteria, złoto, srebro i platyna w złomie i sztabach,
- 4) sprzęt komputerowy, nośniki danych, telefony komórkowe, przenośne urządzenia audio (np. odtwarzacze plików w formacie mp3, mp4, odtwarzacze płyt CD, walkmany);
- 5) przedmioty skonfiskowane w trakcie odprawy celnej;
- 6) przedmioty łatwo tłukące się;
- 7) rzeczy, których ilość lub asortyment wskazują na przeznaczenie handlowe,
- 8) sprzęt sportowy;
- 9) szkody nieprzekraczające równowartości 100 zł;
- 10) szkody powstałe w aparatach i urządzeniach elektrycznych wskutek ich wad oraz działania prądu elektrycznego podczas ich eksploatacji;
- 11) szkody polegające wyłącznie na uszkodzeniu lub zniszczeniu waliz, kufrów i innych pojemników na bagaż w czasie przewożenia ich środkami transportu;

- 12) szkody wynikające z naturalnego zużycia lub eksploatacji przedmiotu ubezpieczenia na skutek z jego normalnego używania.

IV. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU ZDARZENIA OBJĘTEGO OCHRONĄ UBEZPIECZENIOWĄ

§ 8

1. W przypadku powstania szkody Ubezpieczony zobowiązany jest wykonać wszelkie czynności umożliwiające zebranie i przekazanie do Gothaer TU S.A. dokumentów i materiałów, na podstawie których można udowodnić fakt powstania szkody oraz jej wysokość.
2. Ponadto Ubezpieczony w przypadku powstania szkody zobowiązany jest:
  - 1) w przypadku kradzieży z włamaniem lub rabunku bagażu podróznego, w ciągu 24 godzin powiadomić miejscowy organ policji oraz uzyskać pisemne potwierdzenie zgłoszenia z wykazem utraconych przedmiotów;
  - 2) jeżeli szkoda powstała, gdy ubezpieczone mienie znajdowało się w miejscu zakwaterowania, zgłosić ją kierownictwu danego miejsca zakwaterowania oraz uzyskać pisemne potwierdzenie faktu zgłoszenia, z wykazem utraconych przedmiotów oraz pieczęcią i/lub podpisem, numerem telefonu osoby przyjmującej zgłoszenie;
  - 3) zawiadomić właściwego przewoźnika o każdej szkodzie, która powstała w publicznym środku komunikacji, i uzyskać pisemne potwierdzenie faktu zgłoszenia, z wykazem utraconych przedmiotów oraz pieczęcią i/lub czytelnym podpisem, numerem telefonu osoby przyjmującej zgłoszenie;
  - 4) powiadomić Gothaer TU S.A. o powstaniu szkody w ciągu 7 dni od daty uzyskania o niej informacji lub 7 dni od daty powrotu z podróży, a także przedstawić dokumenty niezbędne do ustalenia odpowiedzialności Gothaer TU S.A.;
  - 5) złożyć w Gothaer TU S.A. wykaz zniszczonych lub utraconych przedmiotów z podaniem ich ilości, wartości, roku nabycia, z załączeniem paragonów zakupu, rachunków, kart gwarancyjnych.
3. Jeżeli Ubezpieczony odzyskał utracone rzeczy po wypłacie odszkodowania, zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić o tym fakcie Gothaer TU S.A.
4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, wypłacone za te przedmioty odszkodowanie podlega zwrotowi. Za zgodą Gothaer TU S.A. zwrócone odszkodowanie może być zmniejszone o wartość stwierdzonych uszkodzeń lub braków w odzyskanych przedmiotach.
5. Ubezpieczony jest obowiązany udzielić wszelkiej pomocy Gothaer TU S.A. przy dochodzeniu roszczeń regresowych, w tym dostarczyć odpowiednie dokumenty i udzielić niezbędnych informacji.

§ 9

1. Wysokość szkody ustala się według udokumentowanej przez Ubezpieczonego wartości rzeczywistej przedmiotu szkody.
2. Wartość kosztów naprawy ustala się na podstawie rachunku za naprawę uszkodzonych przedmiotów lub na podstawie przeciętnych cen stosowanych przez zakłady usługowe, z uwzględnieniem rzeczywistych rozmiarów szkody.
3. Koszty naprawy nie mogą przekroczyć wartości rzeczywistej przedmiotu ubezpieczenia.
4. Przedłożone rachunki kosztów naprawy podlegają weryfikacji przez Gothaer TU S.A..
5. Przy ustalaniu wartości szkody nie uwzględnia się wartości naukowej, zabytkowej i kolekcjonerskiej.
6. Od ustalonej wysokości szkody potrąca się równowartość odszkodowań uzyskanych przez Ubezpieczonego od innych podmiotów zobowiązanych do wypłaty odszkodowania.

V. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 10

W zakresie nieuregulowanym zapisami niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia Warunków Ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą i poza krajem stałego pobytu dla posiadaczy kart Stowarzyszenia Planeta Młodych.

GOTHAER TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ S.A.
ul. Wołoska 22A, 02-675 Warszawa
tel.: 22 469 69 69,
fax: 22 469 69 70
e-mail: kontakt@gothaer.pl
www.gothaer.pl